ބسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/164
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ، ނަސްރީނުގެ / ކ.މާފުށި (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A211825)
- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް، ވެލާނާގެ /ކ.މާލެ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 04 ރަޖަބް 1440 / 11 މާރިޗް 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 29 ޛުލްޤަޢިދާ 1441 / 20 ޖުލައި 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަށީދު އިބްރާހީމް

ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:
- ނަންބަރު:74/H-12-C/2017
- ނިންމި ކޯޓު: ކާފުއަތޮޅު މާފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ބާވަތް: ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 17 އޮގަސްޓް 2017
- ނިމުނު ތާރީޚު: 27 ޑިސެމްބަރު 2018

- **ދައުވާގެ ހުލާސާ:**

މިއީ ކާފުއަތޮޅު މާފުށީ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ފަސްއިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފުވާގޮތަށް ބުނެ އެފަސްއިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް، ކ.މާފުށީ / ނަސްރީނުގެ ސާޖިދު ޢަބްދުﷲގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ ފަސްއިއްޔާއެކެވެ.

މިފަސްއިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާފައިވަނީ ދައުލަތް (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް) އެވެ.

- **ޝަރީޢަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1- ކާފުއަތޮޅު މާފުށީ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ފަސްއިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް ބެލިއިރު، އެ ފަސްއިއްޔާއަކީ، ކ.މާފުށީ / ނަސްރީނުގެ ސާޖިދު ޢަބްދުﷲ 2016 އަހަރު ޖެނުއަރީ މަހުގެ ތެރޭގައި (ކުޑަކުއްޖާ) (07 އަހަރު) އާއެކު ޖިންސީ ގޯނާ ހިންގާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިންގާ ޚާއްޞަ ފިޔަވަޅުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ބަހާލާފައި، އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ ގޯނާ ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ސާޖިދު ޢަބްދުﷲގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ ފަސްއިއްޔާއެއް ކަމާއި،

އެ ފަސްއިއްޔާގައި ދުލުން ކޮށްފައިވާ "ދެންފަހެ، ކ.މާފުށީ ނަސްރީނުގެ (ދ.ރިނބުދޫ، އިރުމާގެ) ސާޖިދު ޢަބްދުﷲ (ދ.ރ.އ.ކާޑް ނަންބަރު: (A211825)، 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ޖެނުއަރީ މަހުގެ ތެރޭގައި (ކުޑަކުއްޖާ) (07 އަހަރު) އާއެކު ޖިންސީ ގޯނާ ހިންގާފައިވާކަން ބުނެ ސާޖިދު

ޒަކަރިއްޔާގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުޞޫލުތަކަކުން އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައުލަތުން ދައުވާކުރި ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ މި ދައުވާ ޝަރީޢަތުން ބެލިއިރު، މިމައްސަލައިގައި ދައުވާލިބޭ ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ދައުލަތުގެ މިދައުވާއަށް އިންކާރުކޮށްފައިވާތީ ދައުލަތުން ދައުވާ ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅާފައިވާ ހެއްކާއި ޝަރީޢަތުން ބަލާފައި، އިސްވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެ ގޮތުގެމަތިން ހުރުމުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބުނާ އުކަރިގެންވާ ޝައްކުއްނުން މިންވަރަށް ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ، (ކުޑަކުއްޖާ) (07 އަހަރު) އާއި މެދު ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުޞޫލުތަކަކުން އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ވާގޮތަށް ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުޞޫލުތަކަކުން އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ގެ (ހ) އާއި ހަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ކުއްވެރިވެއްޖެކަމަށް ކަނޑައަޅައި މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުޞޫލުތަކަކުން އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކ.މާފުށި ނަސްރީނުގެ (ދ.ރިނބުދޫ، އިރުމަތީގެ) ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ (ދ.ރ.އ.ކާޑު ނަންބަރު: A211825)، 10 (ދިހައެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށްލުމަށް ކަނޑައަޅައި މިގޮތުގެ މަތިން ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ." މިފަދައިންކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

2- ކާފުއަތޮޅު މާފުށި ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ބަލައި ނިންމާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާގެ ފަރާތުން 2 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އިސްތިއުނާފުކޮށްދޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހުށަހެޅި:-

2.1 ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރި ކަމަށް ކުއްޖާ ބުނިކަމަށް ބުނާ ހެކިންގެ ހެކިބަހުން ރިޢާޔަތްކޮށް ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމިއިރު ގާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާ މެދު ހާއްސަ އުސޫލުތަކަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ ގާނޫނު) ގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ހެކީގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ބާވަތެއްގެ ހެކި ދިނުން ލާޒިމުކޮށްފައިވާއިރު 5 (ފަހެއް) ހެކިވެސް ހަމަނުވާ އަދި އެމާއްދާގައި ބުނާ ހެކި ފިޔަވައި އެހެން ހެއްކެއް ނެތި ސާދިގު ޝަކުވާއްގެ މައްސަލަ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

2.2 ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރި ކަމަށް ކަނޑައެޅިއިރު މިފަދަ ކަމެއް ސާބިތުވާ މިންވަރަށް ހެކި ދީފައި ނުވި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ބައިން ކުރިޔަށް ދައުވާ ސާބިތު ކުރުމަށް ގާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާ މެދު ހާއްސަ އުސޫލުތަކަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ ގާނޫނު) ގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނާ ހެކީގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ބާވަތެއްގެ ހެކި ހުށަހަޅަން ވާނެކަމަށް އެމާއްދާގައި ބަޔާން ކުރެވިފައިވާއިރު، މިކަމަށް ބެލުމުގައި އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2015/HC-A/142 ފަސްލިއްޔާގައި ހުކުމްކުރެއްވި ހުކުމެއް މިންކުރި އުސޫލުތަކާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A-DM/01 ފަސްލިއްޔާގެ (ހ) ގައި މާނަ ކުރައްވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ކަމާއި އެމާއްދާގައި އިތުރު ހެކީގެ މައްޗަށް ފަނޑުވެރިކަން ރިޢާޔަތް ކުރުމުގެ ކަމަށް އުސޫލަކަށްވެސް އެހެނިހެން ހެކި ހުކުމެއްގައި ނުވާއިރު ހުކުމްކުރެއްވުނު ހެކިތަކުން ބަލައި ސާދިގު ޝަކުވާއްގެ މައްސަލަ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

-3 މާލެއަތޮޅު މާފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ފަސްލިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ގާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، އެފަސްލިއްޔާ

އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އެދުންތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ ފަރާތުންނާއި މި އިސްތިއުނާފަށް ދަޢުވާލިބިފައިވާ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކަވާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މާފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބަލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފުލްބެންޗުން ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނައި ބެލިއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވިފައެވެ.

- ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމްގެ ރައުޔު: މިރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަލީމް ތާއީދު ކުރައްވައެވެ.

3.1 އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ މިވާ މާފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ޤަޟިއްޔާއަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާނެ އުސޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ހަވާލާދީ އެމާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާގެ މައްޗަށް ކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ ޢަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއް ކަމާއި، އެދަޢުވާ ޘާބިތުވެއްޖޭ ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ސެޕްޓެމްބަރު މަހުގެ ތެރޭގައި (ކުޑަކުއްޖާ) (07 އަހަރު) އާއެކު ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގާފައިވާކަން އެދަޢުވާގެ ބިނާއަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ. އަދި އެދަޢުވާ ސަރީޙަކަމަށް ހުކުމްކުރުމުން އެދަޢުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަކީ ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ ކުރިކަމުގައި ކަށަވަރުކޮށްދޭ ދޭން، އެދަޢުވާގެ އަސާސަކީ އިންކާރުކުރުމަކީ ފެއެވެ.

3.2 ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާނެ އުސޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގައި ކުޑަކުދިންގެ ބަޔާނަށް ހެކި ނިސްބަތް

އެޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، "އެހެން ޤާނޫނެއްގައި، ޚިލާފު ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ހެކީގެ މިންގަނޑުތަކަށް ނުވަތަ ޝަރީޢަތަށް ޤަބޫލުކުރާ ހެކީގެ ބާވަތްތަކަށް އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވިނަމަވެސް، އެޤާނޫނުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ނުވަތަ އެޤާނޫނުގެ ދަށުން އުފެދޭ ދައުވާއެއްގައި މިހާރު، ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގައިފިކަން ސާބިތު ކުރުމަށްޓަކައި، ނުވަތަ އެޤާނޫނުގައިވާ ކުށެއް ސާބިތު ކުރުމަށްޓަކައި، އަންނަނިވި ބާވަތުގެ ހެކީގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން ފަސް ބާވަތެއްގެ ހެކި ހުށަހެޅުމަކީ ވާޖިބު، އެ ހެއްކަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، މިހާރު ކުށެއް ކޮށްފިކަން އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ޝައްކެއް ނެތި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ލިބިފައިވާ ހެކިތަކުގައި ބެލެވޭނެ އެވެ." މިފަދައިންނެވެ. އެމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހެކިތަކަކީ:-

(ހ) ޖިންސީ އަމަލު ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ހިންގައިފިކަން ސާބިތުކޮށްދޭ ދަލީލު ލިޔުމެއް؛

(ށ) ސައިންޓިފިކް ތަޙުލީލުތަކުން ދައްކާ ނަތީޖާ؛

(ނ) ޢަމަލު ފެނުނު މީހުންގެ ހެކީގެ ބަޔާން؛

(ރ) ފޮރެންސިކް ނިޝާންތަކުންނާއި ތަޙުލީލުތަކުން ލިބޭ ހެކި؛

(ބ) ވީޑިއޯ ރެކޯޑިންތަކުން ލިބޭ ހެކި؛

(ޅ) އެކަމެއް ހިނގުމުން ފަހުން އަވަހަށް ނުވަތަ އެކަމެއް ހިނގުމާ ދުރުނޫން ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ނުވަނީސް ކުއްޖާގެ މައިންބަފައިންނަށް، ނުވަތަ ގާތްތިމާގެ މީހަކަށް، ނުވަތަ ރަޙުމަތްތެރިއަކަށް، ނުވަތަ ޓީޗަރަކަށް، ނުވަތަ ސޯޝަލް ވޯކަރަކަށް، ނުވަތަ ސައިކޮލޮޖިސްޓަކަށް، ނުވަތަ ސައިކިއެޓްރިސްޓަކަށް، މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރާ ފުލުހަކަށް ނުވަތަ ކުޑަކުދިން ރައްކާތެރި ކުރުމުގެ ޚިދުމަތުގައި މަސައްކަތްކުރާ މީހަކަށް ކުޑަކުއްޖާ ދީފައިވާ ބަޔާން؛

(ރ) ޢާންމާމުދު ކަންތިރީގޮތް ކަމަށް ނުވަތަ އުކަށް ހިނގާދިޔަގޮތް ކަމަށް ކުޑަކުއްޖާ ކިޔައިދީފައިވާ ބަޔާން؛

(ބ) ދިރާގާ ބޭރާ ގޮތުން ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނީ ކަންކަމާ ހަރަކާތްތައް، ނުވަތަ އަހަރު އުފައްދައިގެން ކިޔައިދިނުމަކަށް ބެލެވޭ ސަބަބެއް ނުވަތަ ހާދިސާ ހިނގި ވަގުތާއި އެވާހަކަ ކިޔައިދިން ވަގުތާ ދުރުމިން މާދިގު މުއްދަތެއް ފާއިތުވެފައިވިނަމަވެސް، ކުޑަކުއްޖާ ކިޔައިދީފައިވާ ކިޔައި ދިނުމުގައި؛

(ޅ) ކުޑަކުއްޖާ ކިޔައިދޭ އެއްޗަކާ އެއްގޮތަށް ޖިސްމާނީ ގޮތުން ބިރުވެރިކަމާއި ގެއްލުންތަކަށް ޒާތީ ބިރު ގޮސްތައް ފާރަގަވާން ހުރި ކަންކަމާއި ޖިސްމާނީ ބަލިކިލެގެންވާކަން ފާރަގަވާން ހުރި ކަންކަން ދިމާވުން؛

(ކ) އުޅުއްޖާއާއި ޖިންސީ ބައިވަރު ހިންގި މީހަކު ކުރިން ޖިންސީ ބައިވަރު ހިންގި މީހެއްކަން ސާބިތުވެފައިވުން؛

(އ) މާއްދީ ހެކި؛

(ވ) މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރު ކުއްޖާ އިންޓަވިއު ކުރުމުން ކުއްޖާ ކިޔައިދީފައިވާ ވާހަކަ؛

މިފަދައިންކަން އެނގެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ޖަރީމާތަކުގައި ކުރާ އިސްތިސްނާއީ ކޮންމެ އިޖުރާއަކަށް ދެވޭ ދަރަޖަ ކަން ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑު ކުޑަ ކުރުމަށް އުސޫލުތަކަށް ބަލާ އިސްތިސްނާއަކީ ކުއްޖާ ކުއްޖާގެ ޙައްޤުތަކާއި ދިފާޢުގެ ޙައްޤު މައިގަނޑު އަސާސަކީ ބަލައިގެން މައްސަލަ ސާބިތުވާނެ ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމަށް ކަމަށްވާތީ، އަދި ޤަވާޢިދުގެ ދާއިރާއިން ބޭރުގައި ކުރިމަތިވާ ހާދިސާގައި ޚާއްޞަ ކަމާއި، ހަމައެކަނި ކުށް ކުރިއަށް ގެންދަވާ އިސްތިސްނާއީ ފިޔަވަޅުތަކުން ބޭނުންހިފިނަމަ ކަމުގެ މަގާ ސާބިތު ކުރުމަށް ފަރާތަކުންވެސް ކުރުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާނެއެވެ. އަދި އެޕާންޒޮގެ 47 ވަނަ މާއްދާއި ޤަޟިއްޔާގައިވާ 12 (ބާރަ) ބާވަތުގެ ހެކި ވަކިވަކިން ތިބެދުގުޅޭ

އުވަނީ، ބެހެވުނު ކުއްޖާގެ ހިޔާބަހަޓީ އާދަޔާ ޚިލާފަށް މުޑުކަން ޒަރޫރީތަކުގެ ހިޔާބަހައްޓާ ނުވަތަ ނުނުބައި ކަރަވަރު ކުރުމުގެ ގޮތުން ގަސްދެއްކުންހުރިކަން ބޭނުންކުރުވިދާނެ ވަސީލަތްތަކުގެ ގޮތުގައި ކަމަކާއި އަދި ކުއްޖާގެ ހިޔަބަސް ކުރުބުރުގެ ވަސީލަތެއްގެ ގޮތުގައި ކަމަށްވާތީ.[1] އިސްވެ ބުނެވުނު 47 ވަނަމާއްދާއިން ޤާއިމުކުރެވިފައިވާ ހިތިބަރުގެ އުސޫލުތަކުގެގޮތުގައިވާ، ކުއްޖާ ކިޔަވައިދިނުމުގައި މައިގަނޑު އަސާސަކަށް ބަލައިގެން، އެއާއިގެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަސީލަތްތަކުގެ އެހެނިހެން ކުރިއަށްދާ ހިތިހަރަކާތްތަކުގެ ޢަމަލުތަކެއް، ކުރިމަތިކޮށް ކަމުގައި ސަބަބު ފާހަގަކުރެވޭ ބޮޑުކުރުމަށް އިތުރު ބަޔާންކޮށްދީފައިވާކަން.[2]

އޭގެ ކުރިން މިކޯޓުން ނިންމާފައިވާ މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-DM/01 ޤަޟިއްޔާގައި، އިސްވެދެންނެވުނު ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)އާއި(ބ)އާއި(ދ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ހިތިހަރަކާތަކީ އުމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން 5 (ފަހެއް) ބާވަތުގެ ހިތި ހަރަކާތްތަކުގައި ވިޔަވިޔަ ބާވަތްތަކުގެ ހިތިހަރަކާތުގެ ގޮތުގައި ބެލިދާނެ ހިތިހަރަކާތްތައް ކަމަށާއި އަދި އެގޮތުން ކަނޑައެޅި ސަބަބުން ކުރުގައި އަމަލުކުރުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހިތިހަރަކާ ކުއްޖާ ބޭނު ބުނުމުގެ މައްސަލަ އެކަނި ބޮޑުވާވާ ހިތިހަރަކާތް ކުރުގައިވާމައި، އަމަލުކުރުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަނޑައެޅި ވިޔަވިޔަ ހިތިހަރަކާތްގެ ގޮތުގައި ބެލިދާނެ ތަރުތީބުކުރުމުގެ މިންގަނޑު މައްސަލަ 5 (ފަހެއް) ބާވަތުގެ ހިތި ހަރަކާތް މައްސަލަ ސާބިތުވާ ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ކުރުގެ ތަރުތީބުވާގޮތް މިންވަރަށް ޢަދުލުއިންސާފުގެ ހަރަކާތް އުސޫލުން އަދަބެއް ދެވޭނެގޮތް ބާރަކަށް އިތުރުކަމެއް ނުހައްގު އަދަބެއް ކަނޑައެޅުމުގެ ފުރުސަތުގެ ބާރު ހުރެގެން ކަމުގައި ބެލުމަކީ، އެއީ ޢަދުލު އުސޫލުގައިވާ މިންގެ މައްސަލަ ކުރު ސާބިތުކުރުމުގައި ހަމަޖެހޭ އުސޫލުން ނުވާކަމަށެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާގައި، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ ފިޔަވަޅުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު 47 ގެ (ށ)އާއި(ބ)އާއި(ދ)

[1] - ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 32.

[2] - އެޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ 33.

ވަކި ހުކުމެއްކަމުގައި މާނަ ނުކުރެވޭނެ ކަމަށް އިސްވެ ބަޔާންވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި މާނަކޮށްފައި އޮތްއޮތުމަކީ، އުޞޫލުތަކުގައި ކުށް ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑު ޖިނާއީ ޤާނޫނުތަކުގައި އުސޫލުތަކާ ތަފާތުވާ ހުރިގޮތް އުސޫލު ތަޠުބީޤުކުރަން ކަމެއްކަމަށް[3]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބަޔާން ކޮށްފައިވާތީ ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކަކީ ރިޢާޔަތްކުރައްވައި، އުސޫލުގެ އަކުރުތަކެއް ހައިކޯޓުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤަޟިއްޔާގައި[4] މާނަކުރުމުގައިވާ ގޮތަށް މާނަކުރުމަކީ ޤާނޫނުގެ ހުރިބަސް [illegible] އުސޫލުތަކުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ދަރަޖައަށް ވަސީލަތްތަކުން މާނަކުރަމުންދާ ގޮތުގެ ކަމަށްވެއެވެ.[5] އެހެންކަމުން މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި މިހާރު ކާކުތަކުން އިސްވެ ބަޔާންވެ މިކަހަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ އުޞޫލުތަކުގައި ގޮތުގެ ދަލީލު ހުރިހާ ކަމެއް ދަނޑިވަޅުގައި ތަފާތު ކުރެވޭނެއެވެ.

3.3 މި މައްސަލައިގައި ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާގެ މައްޗަށް ހުށަހެޅި ކުޑަކުއްޖާ އެކު، ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއާ ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ އިންކާރުކުރުމުން ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިބަހާއި، މިމައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤުން ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ ދިފާޢުގައި ބަޔާނާއި، މި މައްސަލާގައި އަނިޔާލިބުނު ކުއްޖާގެ މަންމައާއި، (ކުއްޖާގެ [illegible])އާއި، އިންދިރާ ގާނދީ މެމޯރިއަލް ހޮސްޕިޓަލްގެ (ކުޑަކުއްޖާ) ދެއްކުމުން ޑޮކްޓަރު އޭނާ ބަލައި ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ [illegible] ނަންބަރު IGMH/2016/C/1136 ރިޕޯޓު ދީގަތް ރިޕޯޓާއި އުރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރި ޑޮކްޓަރާއި، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ސްޓާފް ސަރޖަންޓްއާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީން (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ އިޖްތިމާޢީ ހާލަތު ބަލައި ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓާއި، އަދި މި މައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤުގައި (ކުޑަކުއްޖާ)އާ ކުރި އިންޓަރވިއުގައި އޭނާ ދީފައިވާ ބަޔާން (ރިކޯޑް ކޮށްފައިވާ ވީޑިއޯ ސީޑީ) އެވެ.

---

[3] - އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަގަސްކުރުމުގެ ނުކުތާތަކުގެ 38.

[4] - 2014/HC-DM/01

[5] - އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަގަސްކުރުމުގެ ނުކުތާތަކުގެ 43.

3.3.1 މިމައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤުގައި (ކުޑަކުއްޖާ) 06 ޑިސެމްބަރު 2016 ގައި ދީފައިވާ ބަޔާނުގެ ވީޑިއޯ ސީޑީ ރިކޯޑިންގއަށް ބަލާއިރު، އާސާއާދު ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ 3 (ތިނެއް) ދުވަހަކު ޖިންސީ ހަމަލާ ހިންގާފައިވާ ކަމަށާއި، އެގޮތުން އަނގަބަހުން ހާދިސާތު ޖިންސީ ހަމަލާ ހިންގި ދުވަސް ކަނޑައެޅޭގޮތަށް ބަޔާންކުރުމުން ފެންނަގޮތަށް، އެދުވަހު (03 ޑިސެމްބަރު 2016) އޭނާގެ ގަނޑަކީ ފިހާރައިގެ ސްޓޯރކޮށް އިންނާ އުޅުނުން ދިޔައުމާ ކޮޓަރިގައިހުރި ފާހާނާއަކަށް އެއްލައި ނަގައި ބާރުން ވަދެވަޑައިގެން ކޮޓަރިގެ ފާރާއި ދޭތެރޭގައި ވަކިކުރުމަށް ކޮށްލާފައި ދާއިރު ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ (ކުޑަކުއްޖާގެ) ބޮޑުމަދު ކޮޓަރިގައި އެއްޗެހި ބަލަމުން ދަނިކޮށް، ކޮޓަރީގެ ފާހާނާ މަގުގައި ކުރެއްވި ފޮތްޕިކަކުރާ ބޭނުމެއް ނެތި ކަމަށާއި، (އާސާއާދު ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ) ގޮތެއް މިހާރު (ކުޑަކުއްޖާގެ) ބޮޑުމަދު) ކޮޓަރިގެ ފާރުގައި ބާރުން ޖަހާފައި ބާއްވައި ޖެހުމުން (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮސް އެކޮޓަރިގެ ފާހާނާގައި ވަދެވަރުކުރާކަމުން، ކޮށްފައިވާ ހާލަތުގައި ބޮޑު އަމިއްލަ ފާހާނާއަށް ދެއްކި ފާހާނާގައި ކޮޓަރިގެ ބައިވެރިއަކާ ދިމާކުރިއިރު، ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ގަރުދަނުގައި ހިފާ ތެރިތެރޭގައި ދުއްވައި ދާދިޔަ، އަދި އޭގެ ކުރިން ދުވަހު މިހާރުވެސް ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ހިފަހައްޓައިގެން ދުވަހު ހަތް ފަހަރު ކުރިއަށް ގޮސްފައި ކޮށްލާ، ނަގާލުމަށް އަދުވަހު ކޮޅު ހަރާފުލުވަނީ އޭނާގެ ބޮޑުމަ އަދުވަހު ނަގާލާފައި ހިފަހައްޓާފައި ބަލާފައި ކޮށްލާ، އެހާރަ ގޮތް ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ޖިންސީ ހަމަލާ ހިންގި ގޮތް ވަރަކަ އެހާރު ކަނޑައަޅައި ކުރަމުންދާކަން (ކުޑަކުއްޖާ) ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

3.3.2 މި މައްސަލައިގައި ތުހުމަތު ކުރެވޭ ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ރިޕޯޓާ ބަޔާނަށް ބަލާއިރު، (ކުއްޖާގެ ގޮތުގައި އެކަނި އިބްތިދާއިޔާ އިސްކޫލުގައި) (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮވައިގެން ސަވާރުކުރަމުން

ދުއްވާލަން އެކިދުވަސްވަރުމީން ގޮސް އުޅޭ ކަމަށާއި، އެގޮތުން 2016 ވަނައަހަރުގެ ޑިސެމްބަރު މަހުގެ 03 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގަނޑު ފުޅިބޮޑަ މެހެމް ކެޔޮޅުވެރިން އާންމު ބޯޓީ ހުޅުގެގު ނަމުގައިކިބަޔެ (ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގެ)އަށް އެނބޫގެ 21:30 އެހާއިރުކަންހަމައިރު، ދިރާގު (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮވައިގެންކަމަށާއި، އެގޮތަށް ކުރިން އޭނާ އެޅުވައިވާ ގެއްލުކަމުގައިވާތީ މީހާގެ ބައްޔާ އެއްޗެހި އެގޮތަށް ހުންނާނެ ކަމަށާއި، އެގޮތަށް ގޮސް (ކުޑަކުއްޖާ) އާއެކު ކޮޅިއަށް ވަޑު މީހާގެ ބޭބޭ ހާދުމަކުރުޅަކަށް ދުރުގަސްދެވޭތީ ބަޔަމުން ދަނިކޮށް (ކުޑަކުއްޖާ) ހިސާބުވާކަމަށް ބުނުމުން ގޮސްބެއްޓުން ގޮސް ހިސާބާން ބުނުމުން (ކުޑަކުއްޖާ) އެކޮޅިގެ ގޮސްބެއްޓުން ވަކި ކަމަށާއި، އެމަގުމަ އެކޮޅިގެ ދޮރުގައި މިހަރު ބަޔި ޖެހުމުން މީހާ ގޮސް ދޮރު ހުޅުވައިދީ، މީހާގެ އާއިލާއަން ނިސްބަތްވާ މީހާގެ ކަމޭކާ (ކުޑަކުއްޖާގެ ދައްތަބައްޕާ) ހުރިކަމަށާއި، (ކުޑަކުއްޖާގެ ދައްތަ)އަކީ އެކޮޅިގައި އުޅޭ މީހެއްކަމަށާއި، އޭނާ ގޮސް އެކޮޅިގެ ގޮސްބެއްޓުން ވަތުއިރު، (ކުޑަކުއްޖާ) ހުރުމުން ކޮޅިގައި މަޖެކަށްޓަން އިންކަމަށާއި، (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮސްބެއްގެ ނުކުތުމުން ގޮސްބެއްގެ ވަތުކަމަށާއި، އަދި ގޮސްބެއްގެ ނުކުމެގެން ދަމުން "ކޮންއެއްޗެކޭ ހޯދަނީ؟" މިހެން ހަމައި ސާވާލު ކުރުމުން އޭނާގެ ބޭބޭއި ހުރެގެނެ ހޯދަނީކަމަށް ބުނި ކަމަށާއި، އަހަރެމެނަށް މީހާގެ ބޭބޭއި ހުރެގެޅެ ހިތަދުވަސް (ކުޑަކުއްޖާ) އާއެކު ބޭރަށް ދިރާގު ކަމަށާއި، (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ގައިގެ އެއްފަހަރު ވަށްއޮގައި ޖީންސް އެތެރެއް ފުއްޓެއްގެ ނިސްބަތްގައި އަޅުވައިފައިވާ ކަމަށާއި، އަދި އޭނާގެ ކުރިމަތީ ފަރާތްގެ ގޮތަކަށްއޮގައި އާއި ޓޫމަތީގައި އަޅާ ބޭރުފައިވާގޮތް ކަމަށާއި، އޭނާގެ ޖީންސްގެތަކަށް ބަލާފައިހުރި ނުވާތާ ކަމަށާއި، (ކުޑަކުއްޖާ)އަކީ އަތުއްލައަން އޭނާގެ ކުރިމަތީފަރާތް ކުއްޖެއްކަށް ވާތަކީ އެއީ މީހުންނަށް އެނގޭތާ ކަމަށާއި، (ކުޑަކުއްޖާ) ވަޔަށް ގެނައިން އޭނާގެ ދޮރާޅި ކޮޅުއަށް ބާއްވާ ކަރުވާ އަހުރިއަށް ހަޅިން އެތެރެކުރުވާ ކުރިއަށް އެއަރުވާ މީހުންނަށް އެނގޭތާ ކަމަށާއި، މީހާ (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮވައިގެން (ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގެ)އަށް ސަލާމަތުގައި ދިރާގު އެކުއްޖާގެ މަންމަގެ ހުއްދަ ލިބިގެންކަމަށް ސާބިތު ޖަހާލިއްޔާ ބުނެފައިވެއެވެ.

3.3.3 މިމައްސަލައިގައި އަނިޔާލިބުނު ކުއްޖާގެ މަންމަ، ދިފާއީ ހެކިބަހަށް ބަލާއިރު، ސާބިތު ޝަރީޢަތްތެރިޔާގެ (ކުޑަކުއްޖާއަކީ ގާކުކަން އެނގޭނެ އިބާރާތަކަށްވާތީ އުސޫލުކުރުވިފައި)ކަމަށާއި، (ކުއްޖާގެ މަންމަ) ކ.މާފުށީގައި ދިރިއުޅޭ ގޭގައި ސާބިތު ޝަރީޢަތާގެ ބައްޕަ ތަނުގައި ހުންނަނީ ކަމަށާއި، އޭރުން ބުނީ ހުރިހާއެއް ކަމަކާ ސާބިތު ޝަރީޢަތާ މަސްދަނޑުން ވިސްނާ އޭގެ ކަންތައްތަކާއި އޭގެ ކަމަށާއި، އޭރުން 2016 ވަނަ އަހަރުގެ ފެބްރުއަރީ މަހު ހިނގާދިޔަ ގޮތުން ހިތަދޫ ސުކޫލުގެ ފުރަތަމަ ވަނަ ބައިގަ 03 ވަނަ ދުވަހުގެ ހަވީރު ފެށިގެން ފާހަގަކުރެވޭ ސުކޫލުގެ ގޮތުގެ ތަރުތީބާ ދިޔަކަމަށާއި ކަމާގުޅޭ ދިރާސާ ހެދުމުގައި ސާބިތު ޝަރީޢަތާގެ ޝިރްކަތް ނަގަން ބޭނުންވާކަމަށް ފެނުނު ސުކޫލުގެ ގޮތުގަ ސާބިތު ޝަރީޢަތާއަށް ދިން ކަމަށާއި، ސުކޫލް ގޮތުގަ ހެދިގައި އެކޮށިގެ ގޮތުގަ ހޯދިގެން ކަމަށާއި، ސުކޫލް ގޮތުގަ ދިމުނު ސާބިތު ޝަރީޢަތާ ދިމުނު ފެނު ގެނައީ ޚަބަރު ނުކުތް ބޮޑީތު، ދަރިފުޅު ގެ ކައިރީގައި ހުންގެ ދަރިވުރު ނުވުމުން އެފަދައިގައި ވެރުން ކުރިންގެ ކައިރީގައި (ކުޑަކުއްޖާ) ކޮބައިތޯ އެހުމުން ސާބިތު ޝަރީޢަތާއާއި ސުކޫލުގައި ދިޔަކަމަށް ބުނުމުން، އޭނާގެ ގޮތުގައި ނުބުނު (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮވައިގެން ސުކޫލު ދިޔަވަން ދިޔަމުން ސަލާމް ކުރުވިގެން، (ކުއްޖާގެ ދަރިފުޅު)އަށް ގޮވައި ސާބިތު ޝަރީޢަތާ ގެއަށް ދިޔަކަމަށާއި ގެއަށް ބަލާފުޅަށް ބުނުމުން (ކުއްޖާގެ ދަރިފުޅު) އެގެއަށް ދިޔަކަމަށާއި، (ކުއްޖާގެ ދަރިފުޅު) އެގެއަށް ދިޔައިރު ދޮރު ހުޅި ތަތްލާފައިވާ ކަމަށާއި، ބަލި ޖެހުނުން ސާބިތު ޝަރީޢަތާ ދޮރު ހުޅުވައިދީ، (ކުޑަކުއްޖާ) ފާހާނާގައި ޖެހިސްޓު އަޅުން ހިފައިގެން ހުރި ކަމަށް (ކުއްޖާގެ ދަރިފުޅު) މީހާގެ ގޮތުގައި ބުނެފައިވާ ކަމަށާއި، އަދި ހާދިސާއާގުޅޭ ގޮތުން (ކުޑަކުއްޖާ)އާ ސުވާލު ކުރުމުން، (ކުޑަކުއްޖާ)އާއެކު ސާބިތު ޝަރީޢަތާ ޖިންސީ އަދި ހިނގާފައިވާ ކަމަށާއި، އެގޮތުން (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ލޮލަށްވާގޮތަށް ކުރިމަތިވެއްޖެ ގޮތުގައި އަތްލައި ބިދުނު ކުރިމަތީ ފާހަގަކޮށް ސާބިތު ޝަރީޢަތާގެ ޝަހާދަތް އިސްވެދި ވެއްދުނުކަމަށާއި އެވަނަ

ތަޙުޤީޤުކުރުން އަދި ނުފެއްދުމަކީ ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ ބުނި ކަމަށާއި، (ކުއްޖާގެ ދަރިބައްޕާ) ދޫކުރުމަށް ބާރު ދޭހިއްޔުތު، ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ ހުރި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ކުރިމަތިފުޅާކޮށް އަތްލައިގެން ބޮޑުންކަމަށާއި، ދޫކުރުމަށް ބާރު ދޭހުމުން ހިސާބާން ފާހަގަކޮށް ވަނުމަށް ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ ބުނުމުން އޭނާ ގޮސް ފާހަގަކޮށް ވަޅުކަމަށާއި އޭގެ ކުރިން ދު ދުވަހުކުވެސް ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ، (ކުޑަކުއްޖާ) އަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރިކަމަށް ބުނެފައިވާކަމަށް ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނެފައިވެއެވެ.

3.3.4 މި މައްސަލައިގައި (ކުއްޖާގެ ދަރިބައްޕާ) ސަރަޙައްދުގެ މަޖިލީހުގައި ބަޔާން ދެމުން، ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާއާއި އޭނާގެ (ކުޑަކުއްޖާއާއި ކުރުކަން އެނގޭތޯ އިބްރާހީމްކައިރުން އެނގުނުތޯ) ކަމަށާއި، އެއްވެސް ދުވަހަކުއި ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ (ކުޑަކުއްޖާ) އާއި ދުރުގެން އެއްޗެއްހުސްކައި ތަޖުރިބާގެން ޖިންސީ ގޯނާކުރިކަމަށާއި، ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ (ކުޑަކުއްޖާ) އާދުދު ޖިންސީ ހަމަޖެހޭ ހިންގާފައިވާކަން އެނގޭ ވަޅި ނުވާކަމަށާއި، ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ (ކުޑަކުއްޖާ)އާދުދު ޖިންސީ ހަމަޖެހޭ ހިންގައިގެން އުޅޭ މައްސަލަ އޭނާއަށް އެނގުނީ (ކުޑަކުއްޖާ) ގެ މަންމަ އުމަރުސަލް ދޮށުގެވެސް ޖެހިގެން ސަރުކާރާއިން ކުރަހަށްދުން ކަމަށް ބުނެފައިވާކަމާއި، މި މައްސަލައިގެ ތަޙުޤީޤަށް (ކުއްޖާގެ ދަރިބައްޕާ) ބަޔާންދީ ޝަރީޢަތުން ކަމަށާއި، އެބަޔާނަށް (ކުޑަކުއްޖާ) ގެ މަންމަ ބުނި ޖެހޭން ޝަރީޢަތުން ބަޔާން ދީފައިވާކަން (ކުއްޖާގެ ދަރިބައްޕާ) ބުނެފައިވެއެވެ. ހަމަވެސް އޭނާ ޖަޖުބާސް ޖެހިސް ސަރުކާރުގެ ތަޙުޤީޤަށް ޝަރީޢަތާ ބަޔާންވާ ބަޔާނުގައި، 03 ޖުލައި 2016 ވަނަ ދުވަހު ބަނދަރުގެ ބާލިކަޔަކާއި، (ކުއްޖާގެ މަންމަ) އެނގޭ ގޮތަށް ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮވައިގެން (ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގެ)އަށް ގޮސްފައިވާތީ އެގޮތަށް ގޮސް ބަލާލުމުން ބޮޑުކުރުން، އެގޮތަށް ދިރިއުޅޭ، ދޮރު ތަޅުލާފައި ހުރުމުން ދޮރު ބާރު ދޭހުމުން ސާބިތު ޒަކަރިއްޔާ ދޮރު ހުޅުވާލިކަމާއި އެތެރެއަށް (ކުޑަކުއްޖާ) ހުރި ދިޔައީ އަނބުން ހިޔައިގެން ފާހަގަ ތެރޭގައި ކަމަށާއި، އޭނާ ފާހަގައިން ނުކުންނަށްދިން ކުރިއަށް

މަދުކޮށްގެން އިންސާފުވެރިކޮށް، (ކުޅަދާނަ) ފަރާތަކަށް ނުކުތުމުން ދީނާ ފަރާތަކަށް ވަކިކޮށްގެން، ފަރާތްތައް ނުކުތުމުން ދިވެހި ކަމުން ބޭނުންކުރެވޭނެއެވެ.

މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި (ކުށްވެރި ދަރިވަރެއް) ދީފައިވާ ބަޔާނާއި އެއާ މި މައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤުގައި ދީފައިވާ ބަޔާނާ ތަޢާރުޟު (contradict) ވެއެވެ. މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅި ހެއްކަކު ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދީ ބަޔާނާއި އެއާ ތަޙްޤީޤުގައި ދީފައިވާ ބަޔާނާ ތަޢާރުޟުވުމަކީ އެއާގެ ހެކިބަހުގެ ތެދު ކަމާމެދު ސުވާލު އުފެދި، ހެކިބަސްދޭ މީހުންގެ ކިބައިގައި ހުންނަންޖެހޭ ޝަރުޠުތައް ކަމުގައިވާ ޢަދުލުވެރިކަމުގެ ސިފަ ހުރި ކަމާމެދު ސުވާލު އުފެދޭ ކަމެކެވެ. މި ހާލަތުގައި ކޯޓުތަކުން ޢަމަލުކުރަމުންގައި (ތަޙްޤީޤުގައި /ޝަރީޢަތުގައި) ދީފައިވާ އެއްގޮތް/ތަފާތު ބަޔާނާ ހެކިބަހަށް ތަރުޖީޙްދެވެއެވެ. ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ތަފާތު ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައި އެމައްސަލައިގެ ތެދު ބަޔާނާ ދެނެގަތުމަށް އެމައްސަލަ ބަލާ ފަރާތުގެ ޖިނާއީ ކަމުގައިވާތީ، ބަލަމުންދާ މައްސަލައިގައި ހުރި މިފަދަ ހާލަތުގައި ނުވަތަ އުސޫލަކަށް ޝަރީޢަތުން ތަރުޖީޙް ދެވޭނީ ގޮތެއް ނިންމާނީ އެމައްސަލައިގެ ވަޒަންކޮށް އަސްލު ހެކިބަސް ބަލައިގަތުމަށް ތަރުޖީޙްދެވޭ ކަމަށް ބަލަނީ ބަލައިގެން ފާސްކުރެވޭނެއެވެ. މި ހާލަތުގައި މައްސަލަ ބަލާ ފަރާތުން ކަނޑައަޅަންވީ ތަފާތު އެއްގޮތް ހެކިބަސްތަކުގެ ތެރެއިން ދޭހަކުރެވެނީ ކޮބައިކަމެވެ، އެއީ އެއާގެ ހެކިބަހުން އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ތަރުޖީޙްކުރެވޭނެ ހެކިބަސް ވާނަމަ، ތަފާތު ހެކިބަސްތަކުގެ ތެރެއިން ދެން ހުރި ހެކިބަސްތަކަށް ތަރުޖީޙްދެވޭނެއެވެ.

މިއިން ގޮތެއް އިޖުތިހާދުކުރުމުގެ ބާރު އެމައްސަލައެއް ބަލާ ފަރާތެއްގެ ލިބިގެންވެއެވެ. އެއްކަލަ އެހެން ކުރިން ދީފައިވާ ބަޔާނާ ގޮތުން ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދީ ހާލަތުގައި އެހެން ހެކިބަހުގައި ހުރި ފުރުޞަތުދިނުމަށް ކުރިއަރާ ފުރުޞަތުކުރެވިގެން ވާނަމަ، އަދި އެފުރުޞަތުދިނުމަށް މައްސަލައިގެ ދީފައިވާ އެއްވަރު ބެލުމަށް ފުރުޞަތުވުމުން ކަމުގައި ނުވާނަމަ، އެގޮތް ހެކިބަހުގެ އެއްމައްސަލައިގައި ހެކިބަސްދިނުމަށް އެހެން ހެކިބަހާއި ފުރުޞަތުގެ ދެވޭއިރުގެން އެހެން ހެކިތަކުން އިތުރު ބެލިގެންނުވާ ކަމަށް ފުރުޞަތުދެވޭނެ ގޮތުން ދެވޭނެ ކަމަށްވާނަމަ، އެކަންކަމުން

ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތް ކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ޙާލަތްތަކުގައި އާންމުގެ ބަޔާން އެއްކޮށް ޝަރީޢަތަށް ޤަބޫލުކުރުން ދުސްތޫރުމަތީ މައްސަލައިގެ ބަޔާނަކަށް ވާޞިލުވާ އިންސާފުވެރި ނިންމުމެއް ނިންމުމަށް އެދިގެންދަން ހުރަހެއްކަމުގައި ނޫނީ ބެލެވެން ނެތްކަމެވެ. މިގޮތުން ހުއްޓުމެއްނެތި މިފަދަ އިތުބާރުކުރެވޭ ހެކިތަކުގެ ބާރުމިނުގައި، ޙާލަތަށް ހުރިހާ ބަޔާނުތައް ޤަބޫލުކުރެވިދާނެއެވެ. ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ 47 ވަނަމާއްދާގެ (ސ) ގައިވަނީ "ޖިންސީ ގުޅުން މީހުންގެ ބާވަތް" މިފަދައިން ކަމާއި، މިމާއްދާގައި ބުނަނީ ޖިންސީ ގުޅުން މީހުންގެ ބާވަތްތަކާއި އެކަން ބާވަތްތަކު މަޤްޞަދުގައި ތަފްޞީލުކުރެވިފައިވާ ކަމާއި އެހެންކަމުން ޖިންސީ ގުޅުން މީހުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ނުވަތަ ތަޙްޤީޤުގައި ދޭ ބަޔާންވެސް، އެއަށުރުގެ މަނަކުރުމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭކަން އެނގެއެވެ. އެފަދަގޮތުގައި ބަރަކާތް ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި އެހެން މިމައްސަލައިގައި ޤާނޫނީ ގޮތުން އެހެން ބުނާގޮތަށް ބަޔާންދިނުމުގައި ހުރި ވަކިކަމެއްގެ މައްސަލައިގައި ކޮންމެ ހިސާބަކުން އެހެން ތަޙްޤީޤުކުރެވިފައިވާ ކަމާއި ހަމައެކަނި ބެލުމަކުން ސާބިތުވާން ހުރި ކަންކަން ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތްކުރުމުގައި ހުރަހެއް އޮތްކަމަށް ފެންނާކަށް ނުހުރެއެވެ.

މިމައްސަލައިގައި (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް) ޗައިލްޑް ޖަސްޓިސް ސަރވިސަސްއަށް ބަޔާން ދިންކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި މިމައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް) ތަޙްޤީޤަށް ބަޔާން ދިންކަމާމެދު އިންކާރުކުރުމަށްފައިނުވާކަމެވެ. އެކަމަކު، މިމައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އެކަން ތަޙްޤީޤަށް ބަޔާނުގައިވިޔަސް މިމައްސަލައިގައި ޖިންސީ އަނިޔާ ހިންގުން ކުއްޖާގެ މަންމަ ބުނީގޮތަށް ކަމަށެވެ. ނަމަވެސް، މިމައްސަލައިގައި ވަކިގޮތަކަށް ބަޔާންދިނުމުން (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް)ގެ ގޮތުގައި ނުބުނާކަމަށް (ކުއްޖާގެ މަންމަ) ބުނެފައިވެއެވެ. މިމައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤުގައި (ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގެ)އަށް (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް) ދިޔަކަމާއި އޭގެ ކޮޓަރީގައި ސޯފާދު ޒަކަރިއްޔާއި (ކުޑަކުއްޖާ) ހުރިކަމާއި (ކުޑަކުއްޖާ) ހުރި ފޮށްޓާގެ ޖިންސް ބަލައިގެން ކަމާއި އަދި އޭނާ އެކޮޓަރީގެ ފާހާނާއަށް ވަންނަމުން، ނުކުމެގެން ދަމުން ސޯފާދު ޒަކަރިއްޔާ

އެކޮޓަރިއަށް ގޮސް އުޅޭ ބޯޓުން ސަޕްލައިކުރުމުގެ ގޮތުން ސަޕްލައިކޮށްފައިވާ ކަމާއި އަދި އެއަށްފަހު، އެސްޓީ ދިޔަކަން އެނގޭއިރު، މިކަންތައްތަކަކީ، މިމައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާއާއި އަނިލާލިބުން (ކެޕްޓަނު)ގެ ބަހުސްވުސް ޝަރީޢަތަށް ސާފުވަމުންދިޔަ ކަންކަމެވެ. އަދި (ކެޕްޓަނު)ގެ ބަހުސްވުސް (ކެޕްޓަނު ދިރިއުޅޭ ގެ)އަށް (ކުއްޖާގެ ދަރިމައްކަށް) ދިޔަކަން އެނގެއެވެ. ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާއާއި (ކެޕްޓަނު) ދިޔަފައިވާ ބާރުގައި ހުރި ވާހަކަތަކުގެ ތެރެއިން ހުޅުވާ އުޅަނދުފަހަރުގައިވާ ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ (ކެޕްޓަނު) އާފު ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގިކަމާދޭތެރޭގައި ބުނެފައިވެއެވެ. 2016 ވަނަ އަހަރު 03 ވަނަދުވަހުގެ ރޭގެ ވަގުތެއްގައި (ކެޕްޓަނު ދިރިއުޅޭ ގެ)އަށް (ކެޕްޓަނު) ގޮވައިގެން ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ގޮސް (ކެޕްޓަނު) އާފު ޖިންސީ ޢަމަލުހިންގިކަން އެކުއްޖާ ބުނާއިރު، (ކުއްޖާގެ ދަރިމައްކަށް) ދިޔަފައިވާ ބާރުގައި އަދި އެކޮޓަރިއަށް ދިޔައިރު އެކޮޓަރި ބަލަހައްޓައިދިނުމުގެ ކަމުގައި ބަހުރުވާ ހިތުގައި ހުރި ވާހަކަތަކުގައި އެކުއްޖާ (ކެޕްޓަނު) އެކޮޓަރީގެ ފާހަނައިގެ ތެރެއަށް ގެންގޮސް ހުރިކަމަށް ބުނެފައިވާ ބަހުރުވާ ފެނުމުގެ ޝަރުޠު ފުރިހަމަވާ ޒިކުރުކޮށް ބަރަބަރު ހިތުހިއްސާކުރެވިއްޖެ މިމައްސަލައިގެ އަދި ހިތުހިއްސާކުރުމުގައި ބެލޭ ފަރާތެއްގެ ގޮތުގައި (ކުއްޖާގެ ދަރިމައްކަށް) ދިޔަފައިވާ ބާރުގައި ހުރި ވާހަކަތަކުގެ ތެރެއިން ޝަރީޢަތަށް ސާފުވަމުންދިޔަ ގޮތުގެ މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކުރެވިފައިވާ ތަފާސީލު ހުރިކަމަށް ދިޔަމުހިއްމު ވާހަކައިގެ ސަރަހައްދެއްގެ ނުވަތަ (ކުއްޖާގެ ދަރިމައްކަށް) ބާރުގައިހުރި ހިތުހިއްސާކުރިއިރު ބަޔާނުގައި ހިތުހިއްސާކުރުމުގެ ހާލަތު ދިމާކުރާނެ ކަމުގެ ގޮތުގައި، ހާލަތު ދިމާވާ ގޮތަށް ޖެހިއްޖެގައި ދިޔަފައިވާ ބާރުގައި ހުރި ވާހަކަތަކުގެ އެކުގެ ބަހުރުވާ ގޮތުގައި އެއްގޮތް ވާކަމަށް ބަހުރުވާގައި ދިޔަފައިވާ ބާރުގައިހުރިކަމުގައި ބަލައިގަތުމުގެ ފުރުޞަތު ބާޤީވެއެވެ.

(ކުއްޖާގެ ދަރިމަވެރިން)އަކީ މިމައްސަލައިގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތާ އާއިލީ ގޮތުން ތިމާގެ މިޒާޖް ކަމުގައިވާތީ، އޭނާ ތަރްބިޔަތް ބަލާން ދިނުމަށް ފުރުސަތު، އާއިލީ ގޮތުން ގާތް މީހަކަށް ލިބިދާނެ ގެއްލުމަކަށް ސަލާމަތްކަން ދިނުމުގެ ވިސްނުމުގައި ނުވަތަ އާއިލާގެ ބެރެއިން ގުޅުވާލިވި ނުވަތަ ވެރިން ނުރަނގަޅު ނުފޫޒެއްގެ ސަބަބުން އޭނާގެ ވިސްނުން ކުރިން ހުރިގޮތް ބަދަލުވުން، ތަފާތުގޮތްތަކަށް ޝަރީޢަތުގެ މަޤްޞަދުގައި ބަޔާންކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު އޮތްކަމަށް ޝަރުޢު ކުރެވިފައެވެ.

3.3.5 އިންދިރާ ގާނދީ މެމޯރިއަލް ހޮސްޕިޓަލްގެ ނަންބަރު IGMH/2016/C/1136 މެޑިކަލް ޕޭޖް ރިޕޯޓާއި ޑޮކްޓަރުންގެ ރިޕޯޓުގެ ހިޔާބަހަން ބަލާއިރު، މިރިޕޯޓަކީ 07 ސެޕްޓެމްބަރު 2016 ވަނަ ދުވަހު ޑޮކްޓަރުންކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓެއްކަމާއި، "ޗައިލްޑް ސައިކިއެޓްރީ" ޑިޕާޓްމަންޓުން ކުރެވިފައިވާ ޑޮކްޓަރު ދިޔަފައިވަނީ، ޖިންސީ ގޯނާކަމުގެ އަސަރުތަކެއް ފެންނަން ހުރިކަމާއި، އެގޮތުން ކުރިމަތިވެފައިވާ ރަނގަޅުވަމުންދާކަމާއި، އަދި ކުރިމަތިވެފައިވާ ދަތިތަކުގެ ބޭރުން ކަސްޓަމައިޒް ގޮސްފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމާއި، އަދި އިންޑިޕެންޑަންޓް އައި.ޖީ.އެމް.އެޗްގެ ޑޮކްޓަރު މި މައްސަލައިގެ ޝަކުވާއަށްގެ މަޢުލޫމާތު ހުށަހެޅުމާއި، އިންޑިޕެންޑަންޓް ފޮޓޯގްރާފުން ހާޒިރުވާ ކަމަކަށް މީހާއަށް (ކުރެކުއްޖާ) ބެލިބަލުމުން ފާހަގަ ވެފައިވާ ކަމަކާއި، އެކުއްޖާގެ ކުރިމަތިވެދާނެ ރަތްވެފައިވާ ފާހަގަވުމުގެ އިތުރު ފެންނަ އިންޖުރީއެއްކަމަށް ޤަބޫލު ކުރެވޭކަމަކާއި، އެއީ އެކުއްޖާއާ މީހަކު ޖިންސީ އަނިޔާ ހިންގިކަމަށް ސަބަބުން ލިބިފައިވާ އަނިޔާއެއް ކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ބެލެވޭކަމަށް ބުނެފައި ވެއެވެ.

3.3.6 މި މައްސަލައިގެ އަނިޔާ ލިބުނު ކުއްޖާއާއި އިންޓަވިއު ކުރި މާލޭ ޕޮލިސް ސްޓޭޝަނުގެ ފެމިލީ އެންޑް ޗައިލްޑް ޕްރޮޓެކްޝަން ޑިޕާޓްމަންޓްގައި މަސައްކަތްކުރާ ސޯޝަލް ސަރވިސް، މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދިފާޢާ ހިއްސާކުރަން ބަލާއިރު، އަނިޔާ ލިބުނު ކުދިންނާ ކުއްޖާ، އޭނާއާ ގުޅޭ ސުވާލު ޖަވާބުދީއިރުއާ ދިން ފުރަތަމައިގެ މަޢުން ޖިންސީ އަމަލު ހިންގިކަމަށް ކުއްޖާ އޭނާ ގޮތުގައި

ބުނިކަމަށާއި، ކުއްޖާ އުޅޭ ގޭގެ ތަޅުމުން ހޯދައި، ސަރިކަކު ދުއްވާލަންކަމަށް ބުނެ ގެއަށް ގެންގޮސް ކުއްޖާގެ އެއްޗެހި ބާލާފައި ގަމީސްގައާއި، އަތުގައާއި، ފައިގައާއި، ފޫޅުގައި ވެސް ސާބުނު ޖަހާލައިރުއްވާ އަތުލާފިކަމަށް ކިޔައިދިނުމާ ކަމަށާއި، ކުއްޖާއާ އިންޖެހިލުމުގެތެރޭގައި ވަނީ ކުއްޖާ ދިރިހުރެ ކޮޅިފޮޅީގައި ކަމަށާއި، އިންޖެހިލުން ވީޑިއޯ ރެކޯޑިންގ ހަދާފައިވާކަމަށް ބުނެފައި ވެއެވެ.

3.3.7 މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީގެ ފަރާތުން (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ އިންޓަވިއުއި ހެދުމު ދެންގޮތުގަން ތަޢާރުފުކޮށްފައިވާ ރިޕޯޓުގައި (ކުޑަކުއްޖާ)އަށް ޖިންސީ ގޯނާކޮށްފައިވާކަމަށް ފާހަގަ ފެނިފައިވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

3.4 ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާނެ ހާއްސަ އުސޫލުތަކަކަން އަމަލު ކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ދައުވާ ކުރެވޭ މައްސަލަތަކުގައި އެޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން (ދ) އަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގެ ތެރެއިން މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ބާވަތެއްގެ ހާލު ހުރެއްޖެނަމަ، އެއީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މިހާލު ކުށެއްކޮށްފިކަން އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް ޝަކުއްކެއްނެތި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުކުރުމުގެ ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ދީފައިވާ ހެކިކަމުގައި ބެލެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެއަށްވުރެ މަދުން ހެކި ހުށަހަޅައިފިނަމަވެސް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މިހާލު ކުށެއްކޮށްފިކަން އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް ޝަކުއްކެއްނެތި ސާބިތުވާނަމަ، އެކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައެޅުމަކީ އެމާއްދާ ހުރަސް އަޅާކަމެއް ނޫންކަން މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/129 ޤަޟިއްޔާއާއި ނަންބަރު 2012/HC-A/14 ޤަޟިއްޔާއާއި ނަންބަރު 2014/HC-DM/01 ޤަޟިއްޔާއަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

3.5 "ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކަކުން ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަމާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ހާލަތްތަކުގެ މައްޗަށް ބަލާއިރު، އެހާލަތްތަކީ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައިވާ މީހާ ގުޅުވޭން ގޮތްތެއް އެހާލަތްތަކުގައި ހިމެނިފައިވާ ބާވަތްތަކުގެ ހާލަތެއް ކުރާއި އުމުރުގައި ބައްލަވާގެންނެވާ ހާލަތު ތުހުމަތު މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ބާވަތުގެ ހާލު ދިމިފައިހުރިކަމަށްވާނަމަ، އެފަދަ މައްސަލައެއްގެ ތުހުމަތު ކުރުމަށް މީހެއްގެ މައްޗަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންވަރަށް ހާލު ދިމިފައިވާތީ ވަޒަން ކުރުމުގައި މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހެޅޭ ޝަރީޢަތާއި ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެހެނިހެން ހާލަތާއި ދަރިންނަށް މައްޗަށް ބަލައި ވަޒަންކޮށް މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ހާލަތާއި ދަރިންނަށް މައްޗަށް ފަސޭހަކުރުން ދިޔައުމުކުރަންޖެހޭނެ ކަން އެނގެން އޮންނަކަމަށް" އިސްވެ ބުނެވުނު މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-DM/01 ފަސްޖެހިގެން، ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

މިގޮ އިތުރުން މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/129 ފަސްޖެހިގެން، އެޤާނޫނުގެ 47 ވަނަމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 5 ބާވަތަކުންވެސް މަދުން ހާލުދިމިކަމުގައި ވިސްނަވާނެ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަމާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން މިހެން ކުރުމް ކޮންފިޔަން އެކަށީގެންވާ މިންވަރުގެ ޝައްކެއްނެތި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާނަމަ، އެކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަށަވަރުކުރަން އެމާއްދާ ހުރަސްނާޅާ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

އަދި މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/14 ފަސްޖެހިގެން، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މައްސަލަތަކުގައި ޝަރީޢަތަށް ބަލައިގަން ހާލު ގޮތުގައި ހަމައެކަނި ބަލައިގަންނާނީ އެޤާނޫނުގެ 47 ވަނަމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތަށް އެކަނި ނޫންކަމާއި، އެމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލު އިތުރަށް މައްސަލަ ސާބިތު ކުރުމަށްޓަކައި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅޭ ޝަރީޢަތުން ބަލައިގަންނަ ބާވަތުގެ އިތުރު ހާލުވެސް ބަލައިގަނެ، އެހާލަތަކަށް ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތްކުރަން ޖެހޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، މިފަދަ

މައްސަލަތަކުގައި އުޤޫބާތުގެ 47 ވަނަމާއްދާގައި ބަޔާންވެގެންވާ ހާލަތު ތެރެއިން މަދުވެގެން 5 (ފަހެއް) ބާވަތުގެ ހާލަތު ތިބިފައިވާނަމަ ނަމަވެސް، އެފަދަ މައްސަލަތައްގެ ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހެއްގެ މައްޗަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންވަރަށް ހާލަތު ތިބިފައިވާތީ ވަޒަންކުރުމުގައި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ހުކުމްކޮށް ޝަރީޢަތުގައި ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ އެހެނިހެން ހާލަތުތަކާއި ގެރިޔާތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައި ވަޒަންކޮށް މައްސަލަ ނިންމުމުގައި އެހެނިހެން ގެރިޔާތަކުގެ މައްޗަށް ފަސޭހައަށް ރިޢާޔަތް ކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ.

މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތް ސާބިތުކުރަމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ބަލައިލުމުން، (ކުޑަކުއްޖާ)އާއެކު ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ޖިންސީ ގޯނާއެއް ހިންގާފައިވާކަމަށް ވޭތީ، އެހާދިސާ ހިނގިއިރު މާދިރަ ދުވަސްވަރުގައި ނުވަސްއަހަރު (ކުޑަކުއްޖާ) އުމުރުގެ މަސްދަރަށް ކިއުޅަނދުފައިވާ ކިއުޅަނދުމާއި، ޚަސްޓަޑީގައި ކިއުޅަނދުފައިވާ ކިއުޅަނދުމާއި، މިމައްސަލަ ބަލާކޯޓުގައި ފުރުޞަތުނުދެވި ކިއުޅަނދުފައިވާ ކިއުޅަނދުމާއި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީއަށް ކިއުޅަނދުފައިވާ ކިއުޅަނދުމަކީ އުޤޫބާތުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ހާލަތުތަކެވެ.

(ކުޑަކުއްޖާ)އާއެކު ކަންތިރީގެތަކަށް ނުވަތަ ކަންހިނގާދިޔަ ގޮތްތަކަށް އޭނާ ކިއުޅަނދުފައިވާ ބައްޔަށް (ޕީޓީއެސް ޑިސޯޑަރ) ޖެހި، އުމުރުގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ހާލަތެކެވެ.

(ކުޑަކުއްޖާ)އާއެކު ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ޖިންސީ ހަމަލާ ހިންގި ގޮތް ބަޔާންކޮށް އޭނާ ކިއުޅަނދުފައިވާ ކިއުޅަނދުމަކީ، ރަޙްމަތްކޮށް ނުލާ، ހަރަދުވެގެން ދުރުގައި ވާހަކަތަކާއި ނުވަތަ އަނގަ އުފެއްދައިގެން ދުރުގައި ވާހަކަތަކާއި ކަމުގައި ބަލާލެވޭނެ އެކަހެރިވެފައިވާ ސަބަބުގެ ނުތަށް، ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ކަމުގައި ނުބެލުވާ ކަމެއް އަދި އެވާހަކަތައް ދައްކާފައިވާ އެހެނިހެން ހިނގި ވަގުތާ ދުވަސް ތިރީ މަސްދަރުތައް ހާއްޞަކުރުވައިދޭކަން އެނގޭތީ އެއީ އުމުރުގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ހާލަތެކެވެ.

(ކުޑަކުއްޖާ) ޑޮކްޓަރަށް ދައްކުމުން ޑޮކްޓަރު އޭނާ ބަލައި 07 ޑިސެމްބަރު 2016 ގައި ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ ކުއްޖާގެ މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގައި އެކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ހިނގާއަކާއި ފުރައިވާ ކަމާއި، އެގޮތުން ކުއްޖާގެ ކުރިމަތިފަރާތް ރަތްވެފައިވާކަމާއި، އަދި ކުރިމަތީ ފަރާތުގެ ބޭރުން ކެޑިފައިވާކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވާ ކަމާއި، އެކުއްޖާ ބަލައި އިރިޓޭޝަން ތައްޔާރުކުރި އަދި ޑޮކްޓަރު މިމައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިރިޕޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކަންކަން ޑޮކްޓަރު ބެލިބެލުމުން ފާހަގަވެފައިވާ ކަމާއި އަދި އެއީ ވީހަކު އެކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ގޮތުން އަނިޔާކުރުމުގެ ސަބަބުން ލިބިފައިވާ ގެއްލުމެއްކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ބެލެވޭކަމަށް ބުނެފައިވާ އެކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގާފައިވާ ކަމަށް ބުނެފައި [illegible][6] ދިމާވާތީ، އެއީ މާއްދާގެ (ވ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ހެއްކެކެވެ.

(ކުޑަކުއްޖާ) ގޮވައިގެން ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ސައިކަލުގައި ދިއުމުން އޭނާގެ މަންމައަށް ސަވާރުކުރުވިގެން (ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގ)އަށް ގޮސް ބޭލުމަށް އެކުއްޖާގެ މަންމަ، (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް)ގެ ގޮތުގައި ބުނުމުން (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް) އެގެއަށް ދިޔައިރު، އެގޭގެ ދޮރު ބަންދުކޮށްފައިހުރުމުން ދޮރުގައި ޓަކި ޖެހުމުން ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ދޮރު ހުޅުވިކަމާއި، އެވަގުތު (ކުޑަކުއްޖާ) އެކޮޓަރީގެ ފާޚާނާއިގެ ތޮށިގައި އޮތީ ފަހައިގެން ހުރި ޖިންސް އަތުން ކުރިގެން އާރިމަތިން (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް) މިމައްސަލައިގެ ޝަހާދަތުގައި ބުނެފައިވާ ބުނުމާއި އެކުއްޖާއަށް ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ އެކޮޓަރީގެ ތޮށިގައި ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގިކަމަށް ބުނާބުނުމާއި ބާރު ދިއްބައިދިރު ކަމާއި، އަދި އޭގެ ޓީޝާޓުގައި (ކުޑަކުއްޖާ) އާއެކު ހުރިކަމާއި، އެކޮޓަރީގައި ހުއްޓާ (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް) އައިކަން ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ބުނެފައިވުމުން، (ކުޑަކުއްޖާ)އާމެދު ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގިކަން އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިފައިވުން ކުރިމަތިކޮށް ދެވިފައިވާ ފިރިހެނުންކަން ޝާހިދު ލިބިފައިވާ (ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް) ތަފްސީލުކޮށް ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާއާއި މިމައްސަލައިގައި

[6] ކުއްޖާ ކުއްޖާގެ މަންމައަށް ކިޔައިދީފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، ޑޮކްޓަރަށް ކިޔައިދީފައިވާ ކިޔައިދިނުން.

ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގުނުކަމަށް ބުނާ (ކުޑަކުއްޖާ) ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގޭގެ ކޮޓަރިތަކުގެތެރެއިން ތިއްބާ ފެނިފައިވާއިރު އަދި އެވަގުތު (ކުޑަކުއްޖާ) ތަޅައިގަންނުހި ޖިންސު އަމަލުތަކައިގެން އެކޮޓަރީގެ ފާހާނައިގެ ތޮށްޓަގައި ހުއްޓާ ދުށުނުކަމަށް (ކުއްޖާގެ ދައްތައާއި) ގެ ބަޔާނުން އެނގެން އޮތުމުން، އެމާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ކުށެކެވެ.

އެހެންކަމުން މިމައްސަލައިގައި ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހެކިތަކަށް ރިއާޔަތްކުރާއިރު، މި މައްސަލައިގައި ސާބިތުވެފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009ގެ 47 ވަނަމާއްދާގެ (ނ)، (ޅ)، (ކ)، (ހ) އަދި (ވ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތުގެ ކުށް ސާބިތުވެއެވެ. މިސާލުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/129 އާއި، ނަންބަރު 2012/HC-A/14 އާއި ނަންބަރު 2014/HC-DM/01 ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގައި 5 (ފަހަރު) ބާވަތުގެ ހެކިކަރުދާހު ބާރުގަނޑުގައިވެސް، އެމައްސަލައެއްގައި ހުކުމުގައިވާ ހެކިތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ދޭތެރޭ މަދުވެގެން ބަޔާން ވަކިކޮށް ދިއުން، ސާބިތުވާނަމަ، އެމައްސަލައެއްގެ ދައުވާ ސާބިތުވާކަމަށް ޝަރީޢަތުން ކަނޑައެޅިދާނެއެވެ.

3.6 މި މައްސަލައިގައި (ކުޑަކުއްޖާ) އާގުދު ސާބިތު ޝަކުވާއާ ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގިކަމަށް މެޑިކަލް ރިޕޯޓް ސެޓިފިކެޓުން މި މައްސަލަ ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި (ކުޑަކުއްޖާ)އާ އިންޓަރވިއު ކުރި ފުލުހުން ކަށަވަރުކޮށްފައިވާއިރު، ސާބިތު ޝަކުވާއާ އެކުއްޖާއާދޭތެރޭ ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގި ވާހަކަ އެކުއްޖާގެ މަންމައަށް ކިޔައިދީފައިވާއިރު، (ކުޑަކުއްޖާ) އާގުދު ސާބިތު ޝަކުވާއާ ޖިންސީ ޢަމަލު ހިންގި ޙާލު ގޮވައިގެން (ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގެ)އަށް ގޮސް އެގޭގައި ކަމަށް އެކުއްޖާ ބުނާބުނުމަށް ސާބިތު ޝަކުވާއާއި (ކުޑަކުއްޖާ) ކުޑަކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގޭގެ ކޮޓަރިތަކުގެތެރެއިން ތިބިކަމާއި އަދި އެކޮޓަރި ހުކުރުއިރު، (ކުޑަކުއްޖާ) ނިކުތުމުން އެކޮޓަރީގެ ފާހާނައިގެ ތޮށްޓަގައި ހުއްޓާ (ކުއްޖާގެ ދައްތައާއި) އަށް ފެނިފައިވާކަން އެކަމާ ހާމަވުމުން ސާބިތުވާކަމަށް

ކަމަށް ބުނުމަށް ޖިމާޢު ހަދަނަން ފަރިނާއެއް ކަމުގައި، (ކުޑަކުއްޖާ) ގާތުގައިވެސް (ކުޑަކުއްޖާ ދަރިފުޅާ ގެ)އަށް ސާބިތު ޝަކުވާއާ ދިރާކަމާއި (ކުޑަކުއްޖާ) ފާހަނައިގެ ތޮށްޓަގައި ހުރިކަމާއި އަދި އުމުރުން ތިން ކާރަރުހުރި ތަފްޞީލުތަކަށް ސާބިތު ޝަކުވާއާގެ ބަޔާންވެސް އެނގޭކަމާއި، (ކުޑަކުއްޖާ) އާއެކު ސާބިތު ޝަކުވާއާ ޖިންސީ ގުޅުމު ހިންގިކަމަށް އުކުއްޖާ ބުނާބުނުމާއި ސާބިތު ޝަކުވާއާ ބަސް ގޮތުން ކަޑުވަރެއް ނުވޭ ފާހަގަކުރެވޭ ހަމަވެސް، ނުވަތަ އަމަން ޙުރުމަތްތަކުން ކިޔައިދިނުމުގައިކަމަށް ބުނުވާ ސަބަބަށް ނުތުމުން، އޭރު ކަރުދާހު އެއްގޮތަށް އުކުއްޖާ ބުނާބުނުމުގައިކަމަށް ބުނުވާކަމުގައި، މިއަދު ސަޢަލާގައި (ކުޑަކުއްޖާ) ޖިންސީގޮތުން ދެކެވުނު ޖިންސީ އުކުއްޖާ ބަޔާނުގައި ބޮޑަށް ހަމަޖެހުމަށް ލުތުފު ހިފޮއިލާ (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ކުރިމަތީގައިވެސް ތަފްޞީލުތަކެއް އަދި ކުރިމަތީގައިވެސް ބޭރުން ކަނޑައެޅުން ގޮސްވެއްޖެކަމާއި (ކުޑަކުއްޖާ)އަށް ލިބިފައިވާ އަނިޔާއަކީ ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ސަބަބުން ލިބިފައިވާ އަނިޔާއެއްކަމަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޝައްކުވާކަން އެރިހުރި ތަފާސީލުކުރި ޖިންސީ ބޭނުންކުރުމާއި ގުޅޭ އުކުއްޖާއާދުން ޖިންސީ ހިންގިކަމަށް އުކުއްޖާ ބުނާ ބުނުމަށް ޖިންސީ ގޮތުން ބޭނުންކުރީ ގޮތުން އުކުއްޖާއަށް ބުރަވެފައިވާ ގޮތުން ޖިނާސާކުރި ގޮތުން ބުނުމާއި ހާމަވާކަމުގައި، އޭރު އުކުއްޖާއާދުން ޖިންސީ ހިންގިފައިވާ ކަމަށް ބުނުވާ ހަރުދަނާ ފާޑަކަށް ކަމުން، މި ކުޑަކުއްޖާގެ ދަރިފުޅުގެ ފާހަގަކުރެ އިސްވެ ހުރިހާ ބައިންވެސް އޮޅުވާލައިގެން ބުރަވެފައިވާ ހަރުދަނާ ފާހަގަކުރުން (ކުޑަކުއްޖާ) އާދުން، ސާބިތު ޝަކުވާއާ ޖިންސީ އަމަލު ހިންގައިވާކަން ފާސްކުރެވޭ 51 ވަނަމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ، އެކަށީގެންވާ މިންވަރުގެ ޝައްކުނެތި ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ދަށުކޯޓަށް ފެނިފައެވެ.

އެހެންކަމުން، ސާބިތު ޝަކުވާއާގެ މައްޗަށް ކުޑަކުއްޖާއާދުން ޖިންސީ އަމަލު ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ސާބިތުވާކަމަށް ޢިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި މިވާ މާއްދާގެ މަދަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުށުގެ ޢަދަދުން ޝަރީޢަތް އަދި ގޮތުން އެއްބާރުލުން ހުޅުވާން ކަމަށް މި

ޤަޟިއްޔާ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި މިކޮޅުގެ ފަރީޤުންގެ އަދުލުވެރިކަމަށް ބުރަ ނުވެވޭތީ، އެޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ހުކުމަކުން ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތެވެ.

- ޤަޟިއްޔާއަށް ގުޅުންހުރި ނިޔާގެ ޚުލާޞާ

3.7 ދ.ރިނބުދޫ އިބްރާހީމްގެ (ކ.މާލެ، ނަސްރީނުގެ) ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާގެ މައްސަލަ ދައުލަތުން ހުށަހަޅާ ފައިވާ ދަޢުވާއަކީ، ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާއެވެ. އެދަޢުވާގެ ސިފަ އަކީ؛

ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ، 2016 ވަނަ އަހަރު ސެޕްޓެމްބަރު މަހުގެ ތެރޭގައި (ކުޑަކުއްޖާ) އާމިރު ޖިންސީ އަމަލު ހިންގާފައިވާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުޞޫލުތަކެއް ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނު)ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް، އެމާއްދާގެ (ށ) ގެދަށުން، ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާގެ މައްސަލަ ކުޑަކުއްޖަކާއެކު ޖިންސީ އަމަލެއް ހިންގުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާ.

ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުޞޫލުތަކެއް ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނު)ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ؛

" (ހ) މީހަކު، ކުޑަކުއްޖެއްގެ ހަށިގަނޑުގައި، ޖިންސީ ނިޔަތުގައި އަތްލާގޮތަށް ގަސްތުގައި އަތްލައިފިނަމަ ނުވަތަ، އެކަހަލަ ކަމެއް ކުރުވައިފިނަމަ. (ށ) މިމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށް ސާބިތުވެއްޖެ މީހާގެ އަދަބަކީ 10 އަހަރާއި 14 އަހަރާ ދެމެދުގެ މުއްދަތަކަށް ޖަލަށް ލުމެވެ."

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އޯކިޑްމަގު ހިނގުން، ތީމުގޭ 3 ނަންބަރު ދޮރާށި، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
www.highcourt.gov.mv ވެބް ސައިޓް: info@highcourt.gov.mv އީމެއިލް:

މިފަދައިންނެވެ. އަދި މިމާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ؛

" މިމާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، ޖިންސީ ނިސްބަތްތަކާއެކު އަތްލުން ކަމަށް ބުނެފައިއެވަނީ، އަންނަނިވި ގޮތްތަކުންކުރެ ގޮތަކަށް އަތްލުމެވެ.

(1) ކުޑަކުއްޖާގެ ކުރިމަތީފަރާތުގައި، ނުވަތަ ފުރަގަސްފަރާތުގައި ނުވަތަ ޖިންސީ އުނުންފުސް ގުނަވަނެއްގައި، ނުވަތަ ޖިންސީ އަނގައިން ހެދުމުގައިވާނަމަ ހިސާބެއްކަމުގައި ބެލެވޭ ތަނެއްގައި އަތްލުން.

(2) ތިމާގެ ސިދާ އަތުން، ނުވަތަ އެއްޗެއް ދުރުވިރިކޮށް އަތްލުން. "

މިފަދައިންނެވެ. އެހެންކަމުން، މިދައުވާގައި ސާބިތުވާންޖެހޭ ކަމަކީ، ކުޑަކުއްޖެއްގެ ހަށިގަނޑުގައި އަތްލުމާއި އެއަތްލި އަތްލުމަކީ ޖިންސީ ނިސްބަތެއް އޮވެގެން ގަސްދުގައި އަތްލި އަތްލުމެއް ކަމެވެ.

3.8 ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީގޯނާ ކުރުމުގެ ކުށްތައް ސާބިތު ކުރުމުގައި ހުރި ހުންނަންޖެހޭ މިންވަރާއި އުޞޫލު ވަޒަންކުރާނެ މިންގަނޑު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު:2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާން ކޮށްދީފައިވެއެވެ. އެޤަޟިއްޔާގެ 32، 33 އަދި 47 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ؛

" 32. ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ ގިނަ މައްސަލަތައް ބިނާވެފައި ހުންނަނީ ކުއްޖާ ކިޔައިދޭ ކިޔައިދިނުމުގެ މައްޗަށް ކަމަށްވާތީވެ، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހުއްޖަ އުޞޫލުތަކަށް އަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ކުށް ސާބިތުކުރުމުގެ މިންގަނޑު ދެއި ކުރުމަށް އެކުލަވާލާފައިވާ ހެކީގެ އުޞޫލަކީ، ކުއްޖާ ކިޔައިދިން މައިގަނޑު އަސާސަކަށް ބަލައިގެން މައްސަލަ ސާބިތުވާނޭ ނުވާނޭ ފަސޭން ކުރުމެވެ. ހަމައެކަނި ކުއްޖާ ކިޔައިދޭ ބަސް މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެން ކުޑަކުދިންނާމެދު ހިންގާ ޖިނާއީ

ކުށްތައް ސާބިތުކުރެވޭނީ، އެކުއްޖާގެ ހެކިބަހަކީ އާދައާ ޚިލާފަށް އެއީ ތެދުކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ހެކިބަހަކަށް ވާނަމައެވެ. އެގޮތުން ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުސޫލުތަކެއް ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި 12 ބާވަތެއްގެ ހުރި ވަކިވަކިން ޖިސްމާނީގޮތުގައި އެވަނީ އެކުއްޖާގެ ހެކިބަހަކީ އެއީ އާދައާ ޚިލާފަށް ތެދުކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ހެކިބަހެއްކަމުގައި ނުވަތަ ނޫންތޯ ކަށަވަރުކުރުމުގެ ގޮތުން ފަނޑިޔާރުންނަށް ބަލަން ކުރެވިދާނެ ވަސީލަތްތަކުގެ ގޮތުންނެވެ. ނުވަތަ ކުޑަކުއްޖާ ދީފައިވާ ހެކިބަސް ކަށަވަރުކުރުމުގެ ކުރެވޭ ވަސީލަތްތަކުގެ ގޮތުގައެވެ.

33. ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހާއްސަ އުސޫލުތަކެއް ޢަމަލުކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާއިން ގާއިމުކޮށްފައިވާ ހެކިބަހުގެ އުސޫލުތަކުގައިވާ، ކުއްޖާ ކިޔައިދޭ ވާހަކައިން މައިގަނޑު އަސާސަކަށް ބަލައިގެން، އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަސީލަތްތަކުގެ އެހީގައި ކުޑަކުއްޖާ ކިޔައިދޭ ކިޔައިދިނުން ކަށަވަރުކޮށްދޭނަމަ، ކޯޓަށް މައްސަލަ ސާބިތުވާކަމަށް ހުކުމްކުރުމަށް މި ޤާނޫނު ހުއްދަކޮށްފައިވެއެވެ.

47. އަނިޔާ ލިބުނު ކުޑަކުއްޖާގެ ހެކިބަހުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްފައި، ޖިންސީ ގޯނާކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ކުޑަކުއްޖާ ދީފައިވާ ހެކިބަހަކީ އާދައާ ޚިލާފަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ހެކިބަހަކަށްވާނަމަ، އެ ހެކިބަހުގެ މައްޗަށް ދައުވާ ސާބިތުކުރެވޭނެކަމަށް ތަރައްޤީވެފައިވާ ގައުމުތަކުގެ ކޯޓުތަކުން ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. "

ކުޑަކުއްޖާ ދީފައިވާ ހެކިބަހުގެ ތަފުޞީލުގައި، މިހާތަނުގައި، އަނިޔާ ލިބުނު ކުއްޖާ އަނިޔާލިބުނު ހާދިސާ ކިޔައިދިނުމުގެ ބަޔާންތަކުގައި މިފަދަ ތަފާތުތަކަށް އުފެދުން ހިމެނޭ ކަމަށް ބުނެވިދާނެކަން އެނގެއެވެ.[7]

[7] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2018/SC-A/24ގެ ޤަޟިއްޔާގެ 26 ވަނަ ނުކުތާއާ ގުޅިފައިވާ 13ވަނަ ފުޓްނޯޓް.

3.9 އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގައި، ލިބިފައިވާ ހެކިތަކަކީ، (ކުޑަކުއްޖާ) ގެ އިންޓަވިއު އޮޑިއޯ ވީޑިއޯ ރެކޯޑިން އާއި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ މަންމަ ކިޔައިދިނުމާއި (ކުޑަކުއްޖާ) އާއެކު ހުރު އެއްކޮޓަރިއެއްގައި އުޅުމުންދިޔަ (ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާގެ ތިމާގެ މީހާ/ކުޑަކުއްޖާގެ ދަރިބައްޕަ) ކިޔައިދީފައިވާ ކިޔައިދިނުމާއި، (ކުޑަކުއްޖާ) އިންދިރާ ގާންދީ މެމޯރިއަލް ހޮސްޕިޓަލުން ދެއްކުމުން އެސެސްމެންޓް ރިޕޯޓް ކޭސް ނަންބަރު:IGMH/2016/C/1136 ގެ ... ރިޕޯޓާއި އެރިޕޯޓް ކުރި ޑޮކްޓަރު ... (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ އިޖްތިމާޢީ ހާލަތު ... 04 ޖެނުއަރީ 2017 ގައި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީގެ ފަރާތުން ތައްޔާރު ކުރި ރިޕޯޓެވެ.

3.10 އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލައިގެ ދަޢުވާ ސާބިތު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ހެކިތަކަށް ބަލާއިރު މައިގަނޑު ދަލީލަކީ (ކުޑަކުއްޖާ) ކިޔައި ދިނުމެވެ. (ކުޑަކުއްޖާ) ކިޔައިދިނުން ހުށަހެޅިފައިވަނީ އިންޓަވިއު ރެކޯޑް ކޮށްގެން އެއިންޓަވިއުގެ އޮޑިއޯ ވީޑިއޯގެ ޝަކުލު އެވެ. އެ ޝަކުލުގައިވާ އިންޓަރވިއުއަށް ބަލާއިރު، (ކުޑަކުއްޖާ) އާ ކުރެވުނު އިންޓަރވިއުގެ 03 (ތިނެއް) ބައެއް ހިމެނެއެވެ. ފުރަތަމަ ބައަކީ 14 މިނެޓް 04 ސިކުންތުގެ އިންޓަވިއު އެވެ. ދެވަނަ ބައަކީ 11 މިނެޓް 24 ސިކުންތުގެ އިންޓަވިއު އެވެ. ތިންވަނަ ބައަކީ 59 ސިކުންތުގެ އިންޓަވިއު އެވެ. މިއިންޓަވިއު ކުރިއަށް ގެންގޮސްފައިވަނީ ޖެނުއަރީ މިނިސްޓްރީގެ ބޭފުޅެއްގެ ހާޒިރުގައެވެ. އެއިންޓަވިއު ތިރީގައި ނަކަލު ކުރެވިފައި އޮވެއެވެ.[8]

އިންޓަވިއުގެ ފުރަތަމަ ބައި:	
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	މައްސަލާގެ އަލަމާނާތް. މި މައްސަލާ ހަމައެ ޓެސްޓަޕަމުގެ ދެކޯއް ސަމީ. މި މިޔާރު ގަޔަން

8 ކުޑަކުއްޖާއާ އިންޓަވިއު ކުރި ފަރާތް ސައިކޮލޮޖިސްޓް ... ހެކިބަހުގެ ގޮތުގައި ... ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި (13 މާރިޗު 2018)، (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ އިންޓަވިއު އޮޑިއޯ ވީޑިއޯ ރެކޯޑިންގެ ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައި ... ދިފާޢުން ... 10 ޑިސެމްބަރު 2018 ގައި ... 13 ޑިސެމްބަރު 2018 ގައި ... އެގެން އޮތީއެވެ.

ހެނދުނު ބާރަގަޑި ހަމަވީސް އިރު. އަހުރެންނާއެކުގައި މިހާރު މިހުރި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) 7 އަހަރު. އަހަރެންނަށް ކިޔަނީ ޓްރީވިސް ސްކޫލް ސަރަޖަންޓް (ނަން). ދެން އަހުރެންނާ އެއްކޮށް މިއިންޓަރވިއުގައި ބައިވެރިވާނީ ޖެންޑަރ މިނިސްޓްރީން... (ޖެންޑަރ މިނިސްޓްރީގެ ބޫޒާ އޯސާގެ ނަން ބެލެހެއްޓެވޫ) ދެން މި އަހަރެންގެ މަސައްކަތަކީ ކުޑަކުދިންނަށް ދިމާވާ އުނިއުނި ކަންތައްތަކުގެ ކުރިންނާ ވާހަކަ ދެއްކުން. އިރު (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން). ދެން (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އާ ވާހަކަ ދައްކާއިރު ކޮން ބަހަކުން...މި ކޮން ނަމަކުން ވާހަކަ ދެއްކިއްޔާމު ފަސޭހަވާނީ. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކިޔާ ފަސޭހަވާނެ ތަ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ނަން. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނެދެއްވި) އާކޯ ތި. ދެން މި ވާހަކަ ދައްކަމުން ދާއިރުގަ (ކުޑަކުއްޖާ) ފާހަގަކުރަން ދަންބޭނުންވިއަސް ޖެހޭބަން ބޭނުންވިއަސް ބުނެލާނަމަ ހުއްޓާލަން އެދޭ އެއްޗެއް. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނެދެއްވި) ދެން (ކުޑަކުއްޖާ) ވާހަކަ ދައްކަމުންދާއިރު ނުޖެހޭ ކޮއްޔާނަން ބަޔެއް އެއްޗެހި އެއީ ހަދާނެތިފައިވިޔާ. ދެން މި ކިޔާދޭއެއް ކުރާތައިބާއި ނުކުރާކަސް. އެއީ ޖަވާބު (ކުޑަކުއްޖާ) ދެއްކިޔަ ވާހަކަ ބައިވެރިފަން ބޭނުންތަކުއްބާވިޔަން. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނެދެއްވި). މިޔަން ބަލާލީމަ އެކަންޓަން ކަ. އެއްސެރިބަ އަސްލު މިޓަ ޚަރާޖެ ނުކުރި. އާކޯ (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނެދެއްވި) ...ސްކޫލު ކުރުމުންދާއިރު ނޫނީއާދު ވާހަކަ ދައްކަމުންދާއިރު ނުވޭ ކަމަކާބެހޭ ގޮތުން ސްކޫލްއާ ކޮންމެއާދު ހަމަ ނުވޭއާ ވެސްކާން ޑިކޯވަން އިދޭ. (ކުޑަކުއްޖާ) އަށް ވެސްތިދީން ނުވޭއާ. ދެން (ކުޑަކުއްޖާ) ވާހަކަ ދައްކަމުންދާއިރު ބައެއް ފަހަރަށް ދިމިން ފަހަރަކަށްވެސް އެއްޗެއް އަހާލިދާނެ އަހަރެންނަށްވެސް. އެއީ އަހަރެންނަށް މިސާލަކަށް ސާފުކޮށްދިނުމަށް އެއްޗެއް އަހާލާނީ. މަސައްކަތެއް ނުކުރޭ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނެދެއްވި) (ކުޑަކުއްޖާ) މިހާރު ތިއްބެވިއެއްތަން ދީ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނެދެއްވި) ކޮންކަމެއް ކިޔެއްބީގަ ކިޔަނީ؟	

ކުޑަކުއްޖާ	ހިޔާފަންދީ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ހިޔާފަންދީ. ކޮންތާކުން ހިޔާފަންދީ.
ކުޑަކުއްޖާ.	ބަދު އެއްޗޮތް.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ބަދު އެއްޗޮތް. އެހެންތޯ. މިބަދުގަ އެންމެ ރީތި ތަނަކަށް އޮންނަނީ ކޮންތަނެއް؟ ތިޔަން ހިޔާފަންދީއިރު ފެންނާނެއްނު ވަރަށް ގިނަ ތަންތަން.
ކުޑަކުއްޖާ.	ވިނަގަނޑު.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ވިނަގަނޑު. ވިނަގަނޑަށް ދިޔައީ އެއްފަހަރުތަ ނޫނީ އެއްފަހަރަށްވުރެ ގިނަ ފަހަރުތަ؟
ކުޑަކުއްޖާ.	ގިނަފަހަރު.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ގިނަފަހަރުދަން. އެންމެފަހުން ވިނަގަނޑަށް ދިޔައީ ކޮންދުވަހަކު.
ކުޑަކުއްޖާ:	އެންމެފަހުން ނުދަން.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އެންމެ ފަހުން...
ކުޑަކުއްޖާ:	އެންމެފަހުން ދިޔައީ ނޭގެ. (ބޯގެ އިޝާރާތުންނާއެކު)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ހަދާނެއް ނެތީ.
ކުޑަކުއްޖާ:	ކުޑަކުއްޖާ ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނެފައި.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އެންމެފަހުން ހިޔާފަންދީއަށް ދިޔުމުގެ ކުރިން ބާއްވަ ކަންތައްވީ. ކަލޭއިދީ ބަލަ އުރެވަރު ކަންތަކެއް ވީތޯ. (ކުޑަކުއްޖާ: މަމާ.) ވަރަށް މަމާ. މަމާކުރަން ޔާއްކުރި. (ކުޑަކުއްޖާ: އަބްދާވާސް ކުދިންނާ.) އަބްދާވާސް ކުދިންނާ. ދެން އާދޭ ފަހުން. (ކުޑަކުއްޖާ: ފިލައިވާސް ކުދިންނާ.) ދެން ކާއްތާއް ކުދިން. (ކުޑަކުއްޖާ: ދެން އިރުއްޔާސްނިމަ އަދި. ދެން ނުކުތުން.) އެހެން..(ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މާރަކަ ދައްކާއިރު ތަންކޮޅެއް ބާރަށް މާރަކަ ދައްކާލައްވާ ފަންހާ އަޅު ވަރަށް ބާރުވިޔާ އެހެންވީމާ އަޅު ނިވާދެން.އިޔާ ތިބެނީން އަމާޒު އެއްޗެހިކުރާ މާރަކަ ކަންބަހާ އެއްޗެއް މިކުރީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ތަންބެލުންނާ އެދި.) ތަންބެ ދެންނާ އެއްޗެއް. (ކުޑަކުއްޖާ ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނެފައި) އެހެންވީ. ކޮން ކުދިންނާއެކު ހިގަންދިނީ.

	(ކުޑަކުއްޖާ އާ؟) ކޮން ކުދިންނަކާއެކު ހިގަންދަނީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ދޮންބެ ކޮއްކޮމެންނާ އެކީ.) ދޮންބެއާ (ކުޑަކުއްޖާ: ކޮއްކޮ މެންނާއެކީ) ކިތައް ކޮއްކޮ އުޅެނީ. ވަރަށް ބައިވަރު ކޮއްކޮ އުޅޭތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ ބުނެފައި. އަންމަ ދޮންކޮއްކޮ އުޅެނީ ދޮން ދޮންބެއާ އަދުގަސްދާ.) ދެން ހަމަޔަ ކުދިން ކުޅޭނީ (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އަތުގާ ކުޅެނީ (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ވަރަށް މަޖާތަ (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދެން (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ތި ވާހަކަތައް ކިޔައިދިނީމާ ވަރަށް ބޮޑަށް ތެންކިއު އިދޭ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދެން ވާހަކަ ދައްކާއިރުގަ އަހަރެން އުއްމީދު ކުރަން (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ތެދު ބަހުން ވާހަކަ ދައްކާނެކަމަށް އިދޭ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) މި މިއަދު އެގޮތަ ކޮންވާހަކައެއް ދައްކާލަންކަން މިއުޅެނީ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނޭ) ނޫނޭ. (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ހިތަކަށް ނުވޭތޯ އެއްވެސް ކަހަލަ ކަމެއް ދިމާވެގެން އަބުއްޖެހިތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އަބުއްޖެ. އެއީ ކޮންކަމެއް. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނޭ) ކިޔާ އަދިން ވާހަކަ ދައްކަކަމުން އަބުރުން..(ކުޑަކުއްޖާ: ނޫނޭ) މިބުނިން ހިތަކަށް ނުވޭތޯ ކަމެއް ދިމާވެގެން އަބުއްޖެއާ (ކުޑަކުއްޖާ ނޫނެ) ނޫނެ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެހެންތަ؟ އާ މިކަހަން ކަމުދާވާތީ ދިމާވި އަބުއްޖެ މިހާރުގެ ފަރާތުން (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން)އަށް ހިތަކަށް ނުވޭތޯ ގޮތަށް (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ގެ ގައިގަ އަތްލައިގެން އުޅޭ ވަރަކަ. އެގޮތަށް އަބުއްޖޭތަ މިހާރު އަތްލައިގެން ގައިގަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެވަހަކަބަދު ގޮތުން އަސްލު ވާހަކަ ދައްކާލަން މިއުޅެނީ އިދޭ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދެންމެ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މި ކިޔާ ކަމެއް ބުނެބަލަން ވާހަކަ ދައްކާނީ އިދޭ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ). ބުނެބަލަން ކިޔައިދޭނަކަމަށްވެސް އުއްމީދު ކުރަން. މި އަހަރެމެނާ އަކަންތައް މި އެއްފަހަރުގަ ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ފަހަރުތަ؟

ކުޑަކުއްޖާ:	ތިންވަހަރު.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ތިންވަހަރު (ކުޑަކުއްޖާ ބޮޑުގެ އިޝާރާތުން ދައްކާ) އެހެންވީމާ ހިމާބަޔަ އަންގާ ވަރު ދުވަރު ކަންތައް އަންގާ ވަރު ދުވަރު އިދާ (ކުޑަކުއްޖާ ބޮޑުގެ އިޝާރާތުން ދައްކާ) އެކަންތައް ވިޔަސް މީ ކިޔާފަ ދިޔަބަ. ފެނިގެން ނިވެންދެން ހަމަ.
ކުޑަކުއްޖާ:	އެންމެފަހު ދުވަހު މަންމަ ހުސްނަސް ސްކޫލަށް ދިޔައިރުގެ. މި އެއްދުވަހު މަންމަ ދިހާނަ އަޅުން މި ކޮޅަށް ތަޅުދަނޑީ ނުކޭ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާނ) ނަގައިގެން މި ބޮނި މަންމަ ކައިރީ ބޮނި މިދަނީ ގޭގަ ހުރި ގޮޑިތައް ބަލާފައިނުން. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާނ) އެއްކޮޅި ނަގާފ..ހުރި... (ބޮނާއެއްކޮޅު ސާފުއްޓަން). އެހެންބޮނެފ އައިސްފަ މި އެކޮޅަން ހުރި. އަތުޅި ގައިގަ. (އިންޓަވިއުރ ކުރާ ފަރާތުން: ގައިގަ އަތުޅި) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިޝާރާތުން ދައްކާ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އެހެންވީމާ ދެން ހަހިނބޮޅި. އާގެ ފަހުން...
ކުޑަކުއްޖާ:	އެންމެ ފަހު ޖެހުއްސޭ މީ. (އިންޓަރވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާނ) އާގެފަހުން މި އަޔަ ދަތުރަ. (އިންޓަރވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާނ) ދަތުރަ އައިމަ އަތުގަނޑު ވަދެނި ފާހާއަރަ (އިންޓަރވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާނ) ދެން މި ދަތުރަ މި ގަ މި އެއްކަ ފާހަނައިން ނުކުތީމަ ދަތުރަ ވަދެނި. (އިންޓަރވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާނ) ދެން ދަތުރަ މި ދިޔަފަހުން (ކުޑަކުއްޖާގެ ވަނަން) ގެން ދިޔައީ.(އިންޓަރވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާނ). ދޮރި ނަގައިގެން ގޮނި ހާވަ ދިޔައީ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދޮރި ހާވަ ދިޔައީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިޝާރާތުން ދައްކާ) ދެން އާގެފަހުން ކިހިނެއްވީ.
ކުޑަކުއްޖާ.	(ކުޑަކުއްޖާގެ ވަނަން) ގެންގޮސް ދިޔައީ. ދެން މަންމަ އަތުން ބޮޑުދަނޑީ ދިނީ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	މަންމައަތުން ބޮޑުދަނޑީ ދިނީ.
ކުޑަކުއްޖާ.	ބޮޑުގެ އިޝާރާތުން އާދައްކާ. ދެން އާގެ ފަހުން ނުވާ ގޮތެއް.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ތިބޮނިން މަންމަ އެގޮނި ސާފުކަރާ ދޯ. (ކުޑަކުއްޖާ:ބޮޑުގެ އިޝާރާތުން އާދައްކާ) ދެން އާގެ

	ހުރި ޓޯރިޗަކާއި ބަލައި ތަޤުދީރުގެ ހުރައިގެން އައިސްފައޭ ކަނޑަޅައިދީ ދޯ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުމުން އާއެކާ) ދެންމީ ގައިގަ އަތްލީއޭ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުމުން އާއެކާ) ގައިގަ އަތްލި ހިސާބުން ދެން ކަންތައް ވީގޮތް ކިޔައިދީފާނަންތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުމުން އާއެކާ) ކިޔައިދީބަލަ އާ ގައިގަ އަތްލި ހިސާބުން ފުރިގެން ދެން ކަންތައް ވީގޮތް.
ކުޑަކުއްޖާ:	ދެން ގައިގަ ފިރުމި.(އިންޓަރވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހޫން. ގައިގަ ފިރުމީ ދެން) ދެން މި ގައިގަ އުރާ ބަރަކާރިގެފާސް އަތްލި. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ބަރަކާރިގެފާސް އަތްލީ؟) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުމުން އާއެކާ) (އިންޓަރވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހޫން. ދެން، ދެން އޭގެ ފަހުން ދެން ކިހިނެއްތޯ، ހުރި، ބަރަކާރިގެފާސް އަތްލިއޭ ތިޔަހެން ދޯ؟ ބަރަކާރިގެ އަތްލާފަ ދެން ކިހިނެއް ހުރި) ބަރަކާރިގެފާސް ފިރުމި ދެން މި ފައި މެދުތެރެގަ ފާސް އަތްލި (ކުޑަކުއްޖާ އަތުން އުތަރަކަށް އިސްތާރުމް ކުރާ. ވީމާ ކަށަވަރީ ގޮތުން އިސްތާރުމް ކުރާ ތަން ނުފެނޭ).
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދެން އޭގެ ފަހުން ކިހިނެއްތޯ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	އޭގެ ފަހުން މި އުޅަނީ ފާހާނާއަށް ވަދެނީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ހޫން) ދައްތަ ބަލައިލިމާ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ހޫން) ދެން އޭގެ ފަހުން އުޅަނީ މި ފާހާނާއިން ނުކުމެގެން ދިޔައީ ފައިވާނެން އަރަން. ފައިވާނެން އަރަން ދިޔައިމާ އުޅުނިމަ ދައްތަ އުޅުނީ ފާހާނާއަށް. ދެން މި ގާތުގޮޅީ ފާސް ހުރި މި ގަޔަށް މި ހުރި ތަކެއްޗަކީ ޗީ އަތަށްލާ މައްކަށް. ދެން އެކަމު ދައްތަ ދިޔަފަވެން (ކާއްކާއްގެ ވަނަން) ފެން ދިޔައި. ދައްތަ ދިޔައިރު އަރިފުސް މި ޓޫރި ޗާޑުއަޅަން ހުރި. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ހޫން) އަގާ ނިމިގެން ގޮތް ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ހޫން)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އެހެންވެ ތިޔަހިން ފަހަރަ އަތުލަހިންކަން ދައްތަ ބަލައިލިމާތޯ.
ކުޑަކުއްޖާ:	އާ (ބޯޑުގެ އިސްތާރުމުންނާއެކު)

އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދެން އޭގެ ފަހުން ފާހާނާއަށް ވަނީއޭ ދިޔައީ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޯލަގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދެން ދައްތަފުން ވަނީ ވަނީ އޭ. ވަދެވަ ކާމިޔާބުން ނިކުމެގެން ދިޔައިއްޔާ.
ކުޑަކުއްޖާ:	ވަދެވަ ދައްތަ ފާހާނާ ކޮޅުގެން ދިޔައީ ނިކުމެގެން.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ފާހާނާ ކޮޅުގެން ދިޔައީ.(ކުޑަކުއްޖާ:ބޯލަގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދެން އޭގެ ފަހުން ދައްތަފުން ދިޔަފަހުން ކަންތައް ވީގޮތް ކިޔައި ދީބަލަ.
ކުޑަކުއްޖާ:	ދެން މި ފޮތިލާފަ ދިޔައީ ގެއަށް.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ފޮތިލާފަ ދިޔައީ ގެއަށް ދޯ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޯލަގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެހެންވީމާ އެދުވަހު އެ ކަންތައް ވީގޮތް ނިމުނީއޭ އަންނަ ފަހު ދުވަހު ކަންތައްވީ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޯލަގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އަންނަ ފުރަތަމަ ދުވަހު ކަންތައް ވީގޮތް ހަދާން އެބައުޅޭތަ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ހަމަ އެގޮތަށް. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އަންނަ ފުރަތަމަ ދުވަހު...) އެކަމު ދައްތައަށް ނޭނގޭ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާ) ދެން ހަމަ އިސްކޫލުގައި ކޮންތާކު ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އެހެންތޯ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އަންނަ ފުރަތަމަ ދުވަހު މިކަންތައްވީ އެއީ މި އެ ކޮންދުވަހަކު؟ (ކުޑަކުއްޖާ: އާނ) މިއަދާ ކިހާ ދުވަސް ކުރިން. (ކުޑަކުއްޖާ: ތިންދުވަސް) ތިންދުވަސް ކުރިން. (ކުޑަކުއްޖާ ބޯލަގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ތިން ދުވަސް ކުރިން އަންނަ ފުރަތަމަ މިގޮތަށްތޯ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޯލަގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެދުވަ ކަންތައް ވީގޮތް ކިޔައިދީބަލަ.
ކުޑަކުއްޖާ:	ފުރަތަމަ ދުވަހު (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހުން) ހަމަ އެގޮތަށް ވީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އެގޮތަކަށޯ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލަގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ). (އިންޓަވިއުގައި ކުރާ ފަރާތް: އެހެންވީމަ އަންނަ ދުވަހު ކިޔައިދީބަލަ) އެގޮތަށް ވީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އެގޮތަކަށޯ) އެގޮތަކަށް ކުރިން ވީގޮތަށް. އެހެންވެފަ ދުވަ ވީގޮތަށް. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:އެހެންތޯ) އެކަމު ދައްތައަށް ނޭނގޭ. އަންނަ ހަމަ އިސްކޫލުގައި ކޮންތާކު ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:އެހެންތޯ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލަގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)

އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	މީ އެހެންވީމާ ތިބޭނަނީ އެއްގޮތަކަށްތޯ ކަންތައްތައް ދޯ؟ އެއްގޮތަކަށް ކަންތައް ވިޔަސް މިކޮޅުން ބޭނުންވާ އަހާލަން (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކައިރިން މި އެގޮތަށް އެއްގޮތަކަށްވިޔަސް ހަމަ ކިޔާލަދޭން އިގޭ ވީގޮތް ތަފްސީލުކޮށް. އެހެންވީމާ ކިޔާލަދީބަލަ އެދުވަހު އެންމެ އެންމެ ފުރަތަމަ ދުވަހު މީ ކަންތައްވީގޮތް ތަފްސީލު ކޮށް ފެށިގެން ނިމުނުތަން.
ކުޑަކުއްޖާ:	އެންމެ ފުރަތަމަ ދުވަހު މި ހަމަ މަންމަ އަޅުން ތަކެތިކިޔާ ހޯދާލަ ބޭރު ހަމަ އެގޮތަށް ޖެހި ހޯދާލަން ދެން އާސަސަ ހަމަ ގައިގަވެސް އަޅާ. ދެން ބުރަކަށިގަވެސް ހަމަ ފައިގަވެސް އަޅާ. (ހުނ) ދެން އަނބުރާ ހަމަ އިރު ކޮޅެއް ކަރުލާފަ ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އެހެންމަ ގައިގަވެސް އަޅާ ފައިގަވެސް އަޅާ) (ކުޑަކުއްޖާ: އާ) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ބުރަކަށިގަވެސް އަޅާ) (ކުޑަކުއްޖާ: އާ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ގައިގަ ކޮންތަކަށްތޯ އަޅާލީ؟
	މަތީގަޔާ މަތީގަޔާ (ކުޑަކުއްޖާ އަތުގާ ދައްކަނީ ބޮޑުއަތަށްވުރެ މަތިފަރާތް. ނަމަވެސް ކުއްޖާގެ އިންޓަރވިއު ނޯޓްތަކުން ކުއްޖާ ބައިންޑުފައި އިންގިރޭސި ބަހުން ސިޔާ ކުއްޖާ އަތުގައިސާ ދައްކާ މަތީގަ ނުކުތުމެވެ) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ބަނޑުގަ؟) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތަރުތަން އާއާކަ ބޮނޑުލައި، ބަނޑުގައްޔާ މިހެން ބޮނޑުލައިލައްވެ.) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: މަތީގަޔާ މަތީގަޔާ ތިޔަބުނީ ކޮންތަނަށް؟)
ކުޑަކުއްޖާ:	މިކޮޅުން މިތާ (ކުއްޖާ އަތުގައްސާފު ތަނެއް ދައްކައިދެވެ. ނަމަވެސް ކުއްޖާ އިންގިރޭސި އަތުގައްސާ ދައްކާތަނެއް ވީޑިއޯއިން ނުފެނެއެވެ.) ދެން މިކުޑުގަވެސް ހަމަ އެބާ. (ހުނހުން ބަނޑު. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ދެން ކޮންތަނަކަށްގަ؟) ބުރަކަށިގަ ދުވި ބުރަކަށި އެއްކަލަ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ބުރަކަށިގަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: އެއްކަލަ) ދެން ކޮންތަނަކަށްގަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: އާ) ދެން ކޮންތަނަކަށްގަ؟ ފައިގަ. ފައި މިހިސާބުން އެއްކަލަ (ކުއްޖާ އަތު ޖެއްސާފަ ދައްކައިދެވެ. ނަމަވެސް ވީޑިއޯގަނޑުން އެބަޔެއް ނުފެނެއެވެ) ފައިގަ އަޅާލީ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތަރުތަން އާއާކަ ބޮނޑުލައި.) އަޅާ ފަހުން ދެން ކޮންތަނަކަށްހެއްގަ އަޅާލީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ:

ކުޑަކުއްޖާ:	ހަމަ އެތަންތާގަ އޮތީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އެހެންތޯ؟ ދެން އޭގެ ފަހުން ކިހިނެއްވީ؟) ތިން ދުވަހުއްސު އެވީ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އާ ދެން އޭގެ ފަހުން ކިހިނެއްވީ. މި މި މިހާރު މިދައްކަނީ އެންމެ ފުރަތަމަ ދުވަހުގެ ވާހަކަ.
ކުޑަކުއްޖާ:	އޭގެ ފަހުން ހަމަ ގެއަށްދިޔައީ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ގެއަށްދިޔައީ ތޯ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ގެއަށްދިޔާ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) މަންމައަތަށް ތެޅުދަނޑިވިދާން.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދެން އޭގެ އެހެން ދުވަހެއްގަ އޮތީ ވާހަކަ ތިބޭނީ ތިރީގެސް ތިންދުވަހުގައި ތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސާޢީލް އާއިކާ) މިހާރު ދެދުވަސް ކިޔައިދިނުމުގެއްސުރު ތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސާޢީލް އާއިކާ) ދެން އޭގެ ތަނުން ދުވަހު ކިހިނެއް ކަންތައްކުރި؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ހަމަ އެގޮތަށް. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހަމަ އެގޮތަށް) (ކުޑަކުއްޖާ ބޮޑުގެ އިސާޢީލް އާއިކާ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އެހެންވީމާ އެދުވަހު ކަންތައް ވީގޮތް ކިޔައިދީބަލަ ފުރިގެން ނިމުނުދުން.
ކުޑަކުއްޖާ:	މީ ހަމަ އެންމެ ފުރަތަމަ މަންމަ އަޅުން ތެޅުދަނޑި ހިފާފަ ގެއަށް އައިސްސަ މަންމަ ކައިރީ ބުނި ރޮނދިގަނޑު ހިފާފާ. އެހެން ބުނުމަ ހަމައައިސްސަ ބުނަކަހި އެއްޗެހި ގައިގަ މީހާގެއާ (ކުޑަކުއްޖާ އަލިފުއްސާފަ) ބަނދުގައާ މިޔާގެއާ ދެން ފައިގަ މިހިސާބަށް އެއްޗެހި އޮތީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހުރި ހުރި އޭގެ ފަހުން ދެން ކިހިނެއްވީ) އޭގެފަހުން ދިޔާ އަނެއްކާ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދެން ބުނެފި (ކުޑަކުއްޖާ ބޮޑުގެ އިސާޢީލް އާއިކާ) އެހެން ތިއްބަ ދުވަހުގެ އަތުގާ އަނބުރާތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ ބޮޑުގެ އިސާޢީލް ނުނުކާ) ކަނބަލުން ތޯ؟ އެހެންވީމާ މިހާރުވެސް މި ކުޑަކުދި ބޮޑުކަކަށް ނޫސްވެރިން އިގޭ. ދެން ބޮޑުކަކަށް އާދޭ ބޭސް އަތައިސް ހަމަ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ސުވާލު ކުރައްވަން. މަހުސަކަތެއް ނުތޯވޭ؟ (ކުޑަކުއްޖާގެ ބޮޑުގެ

	އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދެން ބޮޑުކަން ދާއިރާގަ ހަމަ ތަގަތު އެއްވެސް މީހަކާ ވާހަކަ ނުދެއްކިއްޔާމު އިނީ. މިހާރު ގަޔެން ބޮޑަކަށް ސާފުވެސް އެބައޮ. އަހަރެމެން މިހާ ހިސާބުން ބޮޑުކަން މިދަނީ އިނީ. (ކުޑަކުއްޖާގެ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އާކަމަ؟
އިންޓަވިއުގެ ދެވަނަ ބައި:	
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އައްސަލާމު އަލައިކުން. މި ބޮޑުކަންފަހު މިހާރު އަނެއްކާވެސް ފަށަނީ އިނީ. މިހާރު ގަޔެން އެކުއްޖެހި އިނީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) މި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ބޮޑުކަން ގެޔަ އެއްވެސް މީހަކާ ވާހަކަ ދެއްކިނީތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނުދައްކަނީތޯ؟ އަހަރެމެން މި އިތުރު ސުވާލު ކޮއްލާނަން އިނީ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ކުރިއަށްދާނީ...އެއީ ކުރީގަ ބުނެދީ މި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ހިތްހަމަ ނުޖެހޭ ކަމެއް ދިމާވި ތަން ދުވަހުގަނެ ދޯ؟ އަހަރެމެނާ ތިންދުވަސްވެސް ކިޔައިދީފި. އަހަރެމެނާ މިއުޅެނީ އެނގޭ ފަހުން ކަންތައް ދިމާވި ދުވަހުގެ އިތުރަށް ކަންތައްވީގޮތް އިތުރަށް ސުވާލުކޮށްލާނަން އިނީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެކަމާބެހޭ ގޮތުން. ދެން ބުނި މަންމަވެސް ދިޔައީ ފިހާރައިގަ ހުއްޓާ ސްކޫލަށް މަންމަ ހުންނަނީ ތޯ؟ ހުއްޓާ މި ބަލިތަކުގެ ސަމާލުކަން އަދި. ކާކު ބަލިތަކުގެ ސާފު؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ދާދު ބޭބެ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ދާދު ބޭބެ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދާދު ބޭބެއަށް ކިޔަނީ ކޮންނަމެއް؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ސާޖިދު) ސާޖިދު. ދާދު ބޭބެ ދޯ. (ކުޑަކުއްޖާ: އާ) ތިޔަދުވަހު ހާދިސާގަ މި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ހުރީ ކޮންތާކު؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ގޭގަ) ހުރީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ދޮންބެއްގެ ގޭގަ. މަންމަ ފިހާރަ ކައިރީގަ ހުންނަ ގެއެއްގަ ހުރީ) ދޮންބެއްގެ ގޭގަ. ދެން ދާދުބޭބެ ހާދިސާގަ ކުރިމަތިވި ކިހިނެއް ކަންތައްކުރީ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ހާދިސާގަ ކުރިމަތިވި އަޑުގަދު ކައިރީގަ ބުނި އަންނަނީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:އަންނަނީ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)

އިންޓަވިއުކުރާ ފަރާތް:	ކޮންތާކަންތަން؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ދަން ބޮޑުއްޖެހާފަހުން.) ދަން. (ކުޑަކުއްޖާ: ކިޔާފަ ދިނައި) އާނ. (ކުޑަކުއްޖާ: ގޯސްސަ އެގޮތަށް ހެދި) ކިޔާ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: އެގޮތަށް ހެދި) އެގޮތަށް ހެދީ ތި؟ އެގޮތަށް ހެދީއޭ ބުނީ ކިހިނެއް ހެދީއޭ؟ ކިޔައިދީފަކަ ކޮންތާއެއް ކުރިގޮތް؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ފޮނުވުމުގެ އަތުގަ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާނ، ފޮނުވުމުގެ އަތުކޮޅަށް.) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ދަން) ބޮޑަކަނޑިގެފުށް އަތުގަ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ދަން) ދަން (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ދަން ކިޔަނދޫ) ދަން ހެއްދޭ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ދަން ހާގޭ ތި) ދަން ހަރުގަ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ކިޔާ) ދަން ހަރުގަ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ދަން ހަރުގަ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	މިބުނީ ފޮނުވުމުގެއް އަތުލީ ތި؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން އާއެކު) ގައިގަވެސް އަތުލީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން އާއެކު) އޭގެ ހުރިން ބަލިނބަކަ ނުކުރޭ ހުރިން ބޮޑުވާފަކަ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ބޮޑުވާފަ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ބޮޑުވާފަ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން އާއެކު) އޭރު ނަރުބޮޑުވާ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ނަރުބޮޑުވާ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން އާއެކު)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ހުރިން ގަޔަށްގެން ހުރި. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން އާއެކު) ހުރިން އެއްފަހަރު އިރަކު ހުރިން ބޮޑިކަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން ނުނުކާ) ނަރުބޮޑުވާ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން އާއެކު) ކޮންކަހަލަ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އެހުރި ގަޔަށްގެން ހުރީ؟ އެންމެ ފަހު ދުވަހުގެ އިރު. ރަގަނޑު ތި؟ (ކުޑަކުއްޖާ: އާނ) އެންމެ ފަހު ދުވަހު. އާނ.
ކުޑަކުއްޖާ:	މި ބަޔަކުވަރި އަތުކުޅު ހުރިމަކާއި ދަން ޖެހެނީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ޖެހެނީ ތި)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދަރަ ބޭބޭ ކޮންކަހަލަ ގަޔަށްގެން ހުރީ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	މި ޖިސްމުކައި މި ޖެހެނީހޭ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ޖެހެނީހެއް)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	މިގެ އިތުރުން އިތުރު އެއްފަހަރު އެއްކަހަލަ ގަޔަށްގެން ހުރި؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން ނުނުކާ) ނަރުބޮޑުވާ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން ނުނުކާ) މިބުނީ ނޫ... ފޮނުވުމުގެއް އަތުލީ ތި؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮޑުގެ އިސްތިރިބެން އާއެކު) ގައިގަ އެހެންބަޔަކުވެސް

އަހުރެން. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދޮދޮ ބޭބޭ ގެއިގާ އުޅުއްވާ ތަނުގައި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އަހުރެންތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނުވާ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދެން ތިބޭނީ ފާޚާނާގެއިވެސް އަހުރި ހެދުން ހަދާތީން. (ކުޑަކުއްޖާ: ތިރިން) ހިނާ. (ކުޑަކުއްޖާ: ތިރިން) ހެދުން ތިރިން. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ތިބޭނީ ކަލިންތޯ. (ކުޑަކުއްޖާ: ތިރިން އަހުރި) ކަލިންތޯ؟ ތިރިންނާ ތިބޭނީ ކަލިންތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ހެދުން ތިރިން) ހެދުން އުތުރާން؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ތިރިން (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އުކަލިންތޯ ހެދުން ތިރިން އަހުރުމަކުރީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ގެއިގާ؟) އާނ. (ކުޑަކުއްޖާ:ގަތިން) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހަނދުމަނުން) (ކުޑަކުއްޖާ: އަޅުގަނޑު ހިކުރި ފޮއިގަ ކަމަން) ހިނާ (ކުޑަކުއްޖާ: ފޮއިގަކަމަން ހިކުރި) ފޮއި. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ފޮއިގަ އަހުރި ކަލިންތޯ؟	
ޓެސްޓު މިތާގަ މިހެން އުޅުއްވާ ހެއްދެވި. (ކުޑަކުއްޖާ ފޮއިހުއްޓާރާފާ، ޓެސްޓުސެންގެ ފޮއިކޮރަން އިޝާރާތުގައި މިހެން ހެއްދެވީ ބެޑް ދަށުން) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ކޮން އުޅުއްވީ ހެއްދެވި) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ދެން ކޮންޗާކު އަހުރި) ހުރިހާ ތާކު މިހޭނެން.	ކުޑަކުއްޖާ:
ދެން އުހަރު މިކޮޅަށް ގަޑުއާލާމެ ތިބޭނީ އުޅުނީ އަޅުގަނޑު އުޅުނީ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ޓެސްޓު ބޭނުކުރަން. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުންނާއެކު އާން) ކޮން އިރަކު ޓެސްޓު ބޭނީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ކުރިން) ތިބޭނީ (ކުޑަކުއްޖާ:އުދުވަހު) ހިނާ (ކުޑަކުއްޖާ: އުދުވަހު) އުދުވަހު. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ޓެސްޓު ބޭނީ ކޮން ކުރިންނާ ތިބޭނީ. (ކުޑަކުއްޖާ: އުދުވަހު) އުދުވަހުގެ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ޓެސްޓު ބޭނީ ހިސާބުން ފެނިގެން ކަންތައް ތިޔަ ތަނުސިލްކާރު ސަރަހައްދަށްތަ؟	އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:
އެގޮތަށް ހުރި. ފޮނުވާގެ އަހުރި. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ހާސް) އަހުރާފަ ދެން ދަރުތަ ހަދާ	ކުޑަކުއްޖާ:

	ނިންމާފާވަ އެއްޗެހި ފަށައިގެން ދިޔައީ ގޭއަށް. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އެއްޗެހި ފަށައިގެން ދިޔައީ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	(ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ތިބުނިއާ ނު މީ އަނެއް ޖިންސީ ބޮޑު ވާހަކަ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ކީ؟ ކޮންއިރަކު ޖިންސީ ބޮޑީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ހުކުރުގެ ހަވަ އަވިދުވަސް) އަވިދުވަސް އަހިސާ (ކުޑަކުއްޖާ ބޯލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އަމިއްލައަށްތޯ ބޮޑީ ނޫނީ ގާތުގައިތޯ ބޮޑުވީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ގާތު ބޮބޮ) ގާތުގައި ބޮޑުވީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ޖިންސީ ބޮޑުވާތަ އޭގެ ފަހުން ކަންތައް ވީގޮތް ކިޔައިދެބަލަ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ފުރާޅުގަ އަޅާލީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ފު ފުރާޅުގަ އަޅާލި) ދެން ދަތުރަ އަދި ނިންމާލީ ދެން ނިންމާފާވަ ފާހާނާއަށް ވަދެނި. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:އެހެންތޯ) ދެން ޖިންސީ ފަށައިގެން ދިޔައީ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	މީ ޖިންސީ އެކަނިފަށައިގެންތަ ހުރީ އޭގެ އިތުރު އެއްޗެއް ފަށައިގެންތަ ހުރީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނޫނީ ތަކެތި ކަހަލަ އެއްޗެއް. (ކުޑަކުއްޖާ: ޗަކިއާފޮށް ފީން) ޗަކިއާފޮށް ފީން. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެހެންތޯ؟ އެހެންނުވިއާ ހަމައެކަނި ޗަކިއާފޮށްތަ ބޭނުނީ ޗަކިއާފޮށް ބޭނުމަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ޗަކިއާފޮށް ބޭނި) ޗަކިއާފޮށް ބޭނި. އޭގެ ފަހުން ދެން ޖިންސީގޮތުގެ އަމިއްލަތަ ތި ބޭނީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ޖިންސީ އެކު (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކިހިނެއް ބޭނުން ކުރީ ކަންތައް؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ފޮށްޓަށްވެސް) ފޮށްޓަށް އަށް... ޖިންސީ ހުރެ އިތުރު އޭރުވެސް ވާގޮތަށް ކަށްތާތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ޖިންސީގެ ކަށްތާގޮތުން ދެން ކަންތައް ވީގޮތް ކިޔައިދެބަލަ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ކަށްތާލާ ދެން ދަތުރަ ބަނޑުގަ ފާހާނާއަށް ވަދެ އެއްޗެހި ފަށައިގެން ނިކުމެ. ފޮށިފޮށް ކަނޑާލި މަސްކަށި ތާފަ ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ކޮށ..އެއްޗެހި ފަށައިގެން ދިޔައީ؟

	ކޮކޮ އެއްޗެހި ޖަހާފަކަ އުޅެނީ.) (ކުޑަކުއްޖާގެ ވަރަށް) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: (ކުޑަކުއްޖާގެސަރަށް) ގައިގަ އަތްލައިރުގަ ދާދުބ ކާއްކަމް ތަޅައިގެން ހުރީ؟) އެއްޗެހި ތަޅައިގެން ހުރީ. އެއްޗެހިތަޅައިގެން. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:އެއްޗެހި ތަޅައިގެން) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖެހީ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އެހެންތޯ. ދާދުބޭ ގައިގަ އަތްލާފަ ތިބެނީ (ކުޑަކުއްޖާގެ ސަރަށް)އަދި ފެންނަނީތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނުފެންނާނެ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖެހީ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އިތުރުން މީގެ އިތުރުން އިތުރު އެއްޗެސް ކަމެއް އެނގޭ ފަހުދުވަހު ވީތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނުވޭ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖެހީ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ދެން ދާދުބޭ އެކަނިތަކު ކުރިއިރުގަ އެއްޗެސް ވަރަކަށް (ކުޑަކުއްޖާގެ ސަރަށް) ކަހައި އެއްޗެސް ވާހަކައެއް ދެއްކިތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ދެން ތިޔަބުނީން ދައްތައަށް އަހަވާނަ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ކޮންނަމެއް ކިޔާ ދައްތަޔައް؟ (ކުޑަކުއްޖާ: (ކުއްޖާގެ ދައްތަޔައްގެ ނަން)) (ކުއްޖާގެ ދައްތަޔައް) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖެހީ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) (ކުއްޖާގެ ދައްތަޔައް) އަހިސްސަ މީ ދިރާހުރުން ދާދު ބޭބޭ އެއްޗެސް އެއްކޮށް ބުނިތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނުބުނޭ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖެހީ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެއްޗެސް އެއްކަމެއް ދިހަ ހޮންނަނީތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނުދޭ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖެހީ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ތޮންޑިޔަ އިޖޭ. އެހެންވީމާ މި ދެންގެ މިދުވަހު ފަހު ދުވަހުގެ ވާހަކަ އިޖޭ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދެން މި ...އިތުރު އެއްޗެސް މިހާރަށް ކިޔައިދިނުމަށް މިވާހަކަތައް. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ ބުނުމަ ކަންމަތިން އެކަހި ކިޔައިދިނުން) ކަންމަތިން އެކަހި ކިޔައިދިނީތޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން އާއެކޭ ބުނުމަ، ކަންމަ ކިޔައި ދިނީ ބައްޕައަށް) ކަންމަ ކިޔައިދިނީ ބައްޕައަށް (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޖަހާ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެހެންތޯ..ދެން ތިޔަބުނީން ކުރީގަ ބުނުމާ އަހަރު ތިޔަބުނެވުނު ތިޔަޔީގެއަށް ވީ ކޮ އެކަނިތަކު

	(ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެހެންވީމާ އެންމެ ފުރަތަމަ ދުވަހުގެވެސް މި މިގޮތަށް ކިޔައިދީފަ ބުނީ ހަމަ ފުރި.. ފުރި ގަސްދު ހާލަތުގައިން ތަފުސީލުގެ ހޯދައިގެންނޭ މަންމަ ފިހާރަ ހުއްޓާ އަހި ދޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެދުވަހު ކޮންތައް ވީގޮތް ކިޔާދީ ދީބަލަ؟ އެންމެ ފުރަތަމަ ދުވަހު އިނގޭ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	އެދުވަހުވެސް ހަމަ މަންމަ ގާތު އެހެން ބުނަމު އަދި. އަދިވެސްވެސް ހަމަ އެގޮތަށް ހުރީ. ދައްތައަށް ނޭނގެ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހުން) އެގޮތަށް. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހުން އެދުވަހު ކޮއްކޮއާ (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކައިގެން ހުރި؟) އެދުވަހުވެސް ހަމަ އާއްމުކޮށް ކައިގެން. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އާއްމުކޮށް ކައިގެން ހުރި) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: އެއީ ޖިންސީކަމާ ކޮންކަމަކާ) ބަޔަކުކަލޭ ގުޅުވާ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ބަޔަކުކަލެއިގެން ގުޅުވާ، ދުރު ބޭބޭ ކޮންކޮޅަށް ކައިގެން ހުރި) ދުރު ބޭބޭ ހުރި ޖިންސީކަމާ ދުރުން މި ހަމަ އާ ޖިންސީކަމާ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ޖިސްޓިކާ. ދުރު އެދުވަހު އަދިވެސް ކޮންތާކު ކިހިނެއް ކޮންތައް ކުރި.
ކުޑަކުއްޖާ:	ޖިންސީވެސް ބޮޑުވީ ތަހުގާރެވެސް ބޮޑުވީ ފުރާޅުގަ އޮތީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ފުރާޅުގަ އޮތީ) (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)
އިންޓަވިއު ކުރި ފަރާތް:	ދުރު އޭގެ ފަހުން ކޮންތައް ކުރި ކިހިނެއް؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ހަމައެގޮތަށް) ހަމަ އެގޮތަށް (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދުރު މި ނިދުނީ ކިހާ ހިސާބަކުން؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ނިދުނީ ތިންވަނަ ދުވަހުގެ) ހުން... މިބުނީ ފުރަތަމަ ދުވަހުގެ ނިދުނީ ތިބުނީ ނު ފުރާޅުގަ އޮތްވީމާ ދޯ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ދުރު އެދުވަހު ގާތުގައި ދިޔައީ ކިހާ ހިސާބަކުން ހުއްޓާ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ހަމަ ހެނދުނުގައި ބާއްވާފަ ދިޔައީ (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހެނދުނުގައި) ހެނދުނުގައި ބާއްވާފަ ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: ހެނދުނުގައި ބާއްވާފަ ދިޔައީ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އޭރު (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ކޮންތާކު ހުރީ؟) އިރުކޮ ގޮވައިގެން ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު

ކުރާ ފަރާތް:ގޮވައިގެން ކޮންތާކަށް ދިޔައީ) މަންމަ ކައިރިއަށް. މަންމަ ހުރި ގެއަށް. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ހުރި ގެއަށް ދިޔައީ) މަންމަ ހުރި ފިހާރަ ކައިރި ހުރި ގެއަށް ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ކިހާ) މި ގެއަށްތޯ ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:މި އަނެއް އެދުވަހުގެ ކޮން ގޮތެއްގެ ކަންތައްތޯ؟) ރޯގަނޑު ހަމަ (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ރޯގަނޑު ގަޑި) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް: މި އަހަރު ފަހު ދުވަސްކޮޅުވެސް ރޯގަނޑު ގަޑިތަކެއް (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ނުނިކުމު ދުވާލު ގަޑިގަޑަ) ދުވާލަކު ނޫން ރޯގަނޑު. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ރޯގަނޑު ގަޑިގަ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ރޯގަނޑު ގޮތުގެ ކަންތައް ކިޔައިދެއްވާނެ ކިހިނެއް ގަޑިން ވައިރުން) ނޫނޭ އެއީ ކޮންގަޑިއެއް.	
ނޫނެ ދޯ، ތިންވަނަ ދުވަހުގެ މި މިހާރު އަހަރުމެން މި ސުވާލު ކުރި އެންމެ ފަހު ދުވަހުގެ ވާހަކަ އާ އެންމެ ފުރަތަމަ ދުވަހުއްސުން، އަދި އޭންގާއްނަމަ އެއްދުވަހު ދޯ އުދުވަހުގެ ކަންތައް ވީގޮތް ކިޔައިދީބަލަ؟	އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:
އުދުވަހުވެސް ހަމަ މަންމަ އައިން، ފޯރި ހަވަންދު ކިޔާލާ (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ހޫން) އާ ދިޔައީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ހޫން) ގޮއްސަ ހަމަ އެގޮތަށް ހުރީ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:އާން، އެގޮތަށް ހުރީ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)	ކުޑަކުއްޖާ:
އެހެންމަ. މި އުދުވަހު ކޮންބަޔަކަށް ތަޅައިގެން ހުރީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ހަމަ އެއްއެކޮށްލި) އަތުބުރު ޖިންސް ތަޅައިގެން ހުންނަނީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ހޮވިތައި ހޫން، ދޮން ބައިބުއް) ދޮން ބައިބުއް ތަޅައިގެން (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެހެންމަ. އެއީ އުދުވަހު ކަންތައް އެއީ އުދުވަހު ކޮންތާކަށް ގެންދިޔައީ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: އާން) ކޮންތާކަށް ގެންދިޔައީ. (ކުޑަކުއްޖާ: މިތަނަށް (ކުޑަކުއްޖާ އިންތަނަށް އިޝާރާތްކޮށްދެއްކުމަށް) މިތަނަށް ގެނައީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުންނާއެކު ހޫން) ގޮސްސަ ކަންތައް ކުރި ގޮތް ކިޔައިދީބަލަ؟	އިންޓަވިއު ކުރި ފަރާތް:
މި ޖިންސާ ޤަމީޟާ ބޮޑިވާ ކުޑާކާ އަތުލާފަ ދިޔައީ ގެއަށް. އެއްކޮށްވައިގެން (އިންޓަވިއު	ކުޑަކުއްޖާ:

	ކުރި ފަރާތް:ހޫން ހޫން، އެއްކޮޅު ތަޅައިގެން (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)
	އިތުރު އެއްވެސް ކަމެއް ކުރިތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ދާދުބާ އިތުރު އެއްވެސް އެއްޗެއް ބުނިތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނޫނެކޭ) ދާދުބާއާ މި (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) ހަދާ އެއްވެސް އެއްޗެއް މި ހަދާތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނޫނީ ހަދިޔާއަށް އެއްވެސް ކަހަލަ އެއްޗެއް ހަދިޔާއެއް މި ހަދާތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނުދޭ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެއްވެސް ވަހަކައެއް ދެއްކިތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނުދައްކާ. (ކުޑަކުއްޖާ ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އިތުރަށް (ކުޑަކުއްޖާގެ ނަން) އެއްވެސް އެއްޗެއް ބުނެލަން ބޭނުންވޭތަ؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން ނޫނެކޭ) ނޫން (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ވަރަށް ރަނގަޅު އިގޭ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) މި ވަހަކަތައް ހިއްސާކުރީތީވެ.
އިންޓަވިއުގެ ތިންވަނަ ބައި:	
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	މި އަދި އިތުރު ސުވާލުތަކެއް އެބަހުއްޓޭ ކުރަން (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އަސްލުގައި ދުވަހުގެ ކަންތައް ވިދާޅުވީ. މި ފަހަރު އެއްކޮށް އަނެއްކާ ދާދުބާ އެއްޗެހި ބުނެފައި (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އެއްޗެހި ބުނާނެ ފޮޓޯގެ ގޮތަށް އަނގަބަސް ދީ. (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) އޭގެ އިތުރުން އިތުރު އެއްވެސް ކަމެއް ކުރިތަ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	އާން. (ކޮންކަމެއް ކުރި) އިނގިލި ޖެހީ.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އިނގިލި ޖެހި (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ) ކޮންތާކަށް އިނގިލިޖެހީ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ފޫކުޑަން. (ފޫކުޑަން) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޮލުގެ އިޝާރާތުން އާއެކޭ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އޭގެ ފަހުން ކަންތައް ކުރިގޮތް ކިޔައިދީބަލަ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	އޭގެފަހުން ނުކުތު ކަމެއް.
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	އިނގިލިޖެހީމަ ދޮށް ކިހިނެއް ހީވީ؟

ކުޑަކުއްޖާ:	އިނގިރޭސިފަދަ ނޫނޭ. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ނޫނޭ) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުފުން އާއެކޭ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ފޫކޮށް ދިބްނަސީ ކޮންތަނަކަށްގެ ވާހަކަ؟
ކުޑަކުއްޖާ:	ފޫކޮށް ފުއްޕާލަން. (އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:ފުއްޕާލަން) (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުފުން އާއެކޭ)
އިންޓަވިއު ކުރާ ފަރާތް:	ދެން އެހެންވީމާ އިނގިރޭސިފަދަ އެއްޗެއް ވަރަށް ބޮޑުވެ އުޅުނީމަ ކަންމަތީ ވިތް؟ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުފުން އާއެކޭ) ބޮޑުވި (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުފުން އާއެކޭ) ބޮނދިއު. ވަރަށް ބޯކަން ބޮނދިއުނު އިތް މިހާރު ގަޔަށް އެއްގަޔަށް ވިހި. އިޔުރު އެއްޗެއް ވާހަކަކުރެ ބޮނދިޔަން ބާރުން (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުފުން ނޫނޭ) ނޫން ދޭ (ކުޑަކުއްޖާ: ބޯޑުގެ އިސްތާރުފުން އާއެކޭ)

3.11 އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މި ދަޢުވާގައި ސާބިތުކުރުމުގެ ހެކި ނުވަތަ މައިގަނޑު އަސާސް ބިނާވެގެން ދަނީ (ކުޑަކުއްޖާ) ކިޔައިދޭ ކިޔައިދިނުމުގެ މައްސަލަތަށް. އެހެންކަމުން، (ކުޑަކުއްޖާ) ގެ ހެކިބަހަކީ، ނުވަތަ (ކުޑަކުއްޖާ) ކިޔައިދިނުމަކީ ކިޔައިދިނުމަށް، އާދަޔާ ހިލާފަށް ޙާދިސާވަމުން ގޮސްފައިވާ ތަފުސީލުތަކާ ހެކިބަހެއްކަމީ ނުވަތަ ނޫނެއްކަމީ ކަނޑައެޅުން ކުރަންޖެހެއެވެ.

(1) <u>ކުއްޖާގެ ހެކިބަސް ބަދަލުވުން އެއްގޮތްވުމާ ގުޅޭ:</u> ޝަރުޢާ ކުރި ކުއްޖާގެ ހެކި ބަދަލުވުން އެއްގޮތްވާ ބަޔާން ގޮތުގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގައި[9] ސާފުކޮށް ބަޔާން ކޮށްފައި ނުވެއެވެ. ނަމަވެސް އެޤަޟިއްޔާއިން އެގެން އޮތީ، "އެކުއްޖާ ކުރިން ކިޔައިދިން ކިޔައިދިނުން، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މުޖުތަމަޢު ހާއްސަ

9 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާ.

އުސޫލުތަކަށް ޢަމަލު ކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަސީލަތަކުން ނުވަތަ ވަސީލަތްތަކުން ބާރުލިބޭނަމަ، އެހެކިބަސް ބަލައިގަންނަންވާނެއެވެ."[10] އެހެންކަމުން، ޝަކުވާ ކުރި ކުއްޖާގެ ބަސް ބޭރުފުށުން އެއްގޮތް ބުނުމުގައި، އެކުއްޖާ ފުރަތަމަ ކިޔައިދޭ ކިޔައިދިނުމާއި ދެން އެއަށްފަހު އެކުއްޖާ އެކިއެކި ފަރާތްތަކަށް އެހާދިޘާ ކިޔައިދިނުމުގައި މައިގަނޑު ގޮތުގައި އެއްގޮތްވުމައި، ސީރިއަސް ފުށުއެރުންތަކެއް ނުފެންނަމަ، އެއީ ކުއްޖާގެ ބަސް ބޭރުފުށުން އެއްގޮތްކަން ދޭހަވެގެން ގޮތަށްކަން އެގެއެވެ. (ކުޑަކުއްޖާ) އާ ސުވާލު ކޮށް، އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގައިވާ މައްސަލައިގެ ހާދިޘާ އެންމެ ފުރަތަމަ އޮޅުން ފިލުވި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ މަންމަ އެވެ. (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ މަންމަ ދީފައިވާ ބަޔާނަށް ބަލާއިރު އެބަޔާނުގައި އޮތީ؛

"...އެއަށްފަހު (ކުޑަކުއްޖާ) އާއި ސުވާލު ކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ގެއަށް ދިޔައިރު (ކުޑަކުއްޖާ) އޮތީ ނިދާފައެވެ. އެހެންކަމުން އޭގެ އަނެއް ދުވަހު، (2016 ސެޕްޓެމްބަރު 04 ވަނަ ދުވަހު) ހެނދުނު ގޭގައި (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮތުގައި "ދާދުބޭ" ބުނާގައި ކޮޅުބިރަން އައިސް ޕޮލިސް ކުރީ، ކޮޅުބި ތަޅުމާފައި ހުރި ޕޮލިސް އަހައި ސުވާލު ކުރީމާ. އެގޮތުން ކޮބައި ތަޅުމި "ދާދުބޭ" (ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ) ކަމަށާއި، (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ދޮމަތީގައާއި ތިރީ (ކުރިމަތީ ފަރާތް) ގައި ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ބައިސް ކަމަނާ ބޯނުކުރިއްވައެވެ. އަދި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ހިސާބަށް (ކުރިމަތީ ފަރާތް) ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ގެ ޝަކުވާތައް އިސްގެތި ތީ ކަމަނާއި، އެމަނުން މަރުތީ ކަމަނާއި، ތުރާވެގެން އެއްވެސް ނުޖެހުމުތަކުން ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ބޯނިކަމަށް އަރުވަސް ގޮތުގައި އެވަގުތު ބޯނުކުރިއްވައެވެ. އަދި (ކުއްޖާގެ ދަރުތަކުގެ) ކޮބަރިގައި ބަރަސިޔަށް ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ހުރި (ކުޑަކުއްޖާ)

[10] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާ. ސ.39ގައި.

ތިރިއަށް (ކުޑަކުއްޖާގެ ކުރިމަތި ފަރާތް ދެއްކުމަންތަރު) އަތްލައިގެން ބުނުން ކަމަށާއި، ކޮޓަރީގައި ބަލި ޖެހުމުން ހިސްވާން ފާހަގަކޮށް ވަނީނަމަ ސާބިތު ޖަކަރިއްޔާ އަތުން (ކުޑަކުއްޖާ) އަތުގަނޑު ގޮތުގައި ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި މިދުވަހުގެ ކުރިން 02 ދުވަހަކު (ކޮން ދުވަހެއް ކަމެއް ނޭނގޭ) ކޮޓަރިއަށް ގެނެސް ސާބިތު ޖަކަރިއްޔާ އަތުން (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ތިރި (ކުރިމަތި ފަރާތް) އާއި ބުނުން ކަމަށް (ކުޑަކުއްޖާ) އަތުގަނޑުގެ ގޮތުގައި ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި މިވާހަކަތައް ބުނަން ނުކެރޭތީ ކަމަށް (ކުޑަކުއްޖާ) އަތުގަނޑު ގޮތުގައި ބުނެފައި ވެއެވެ..."

މިފަދައިންނެވެ. އެއަށްފަހު، ދެވަނައަށް (ކުޑަކުއްޖާ) މި ހާދިސާ ހިއްސާކޮށްފައިވަނީ، (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ އިންޓަވިއު[11] ކުރި ފަރާތް ކަމުގައިވާ ޗައިލްޑް ސަރވިސަސްގެ ފެމިލީ އެންޑް ޗައިލްޑް ޕްރޮޓެކްޝަން ޑިޕާރޓްމަންޓްގެ ސޯޝަލް ސަރވިސަސް އަށެވެ. އޭނާގެ ބަޔާނުގައި ކުޑަކުއްޖާ ހިއްސާކުރިން ކަމަށް ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި އިބާރާތުންނެވެ؛

"...(ކުޑަކުއްޖާ) ހިތްހަމަ ނުޖެހޭ ގޮތަކަށް އެއްވެސް މިހާރު އޭނާގެ ގައިގާ އަތްލާކަމަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައިވާ ކަމަށާއި އެހެން ކަމެއް ފޯނު ސުވާލު ކުރުމުން، (ކުޑަކުއްޖާ) ބުނެފައިވަނީ އެފަދަ ކަމެއް ވެފައިވާ ކަމަށާއި އެކަންތައް ހިނގާފައިވާ އެއްފަހަރުތައް ނުވަތަ އެއްފަހަރަކަށް ވުރެ ގިނަ ފަހަރު އެކަމުން (ކުޑަކުއްޖާ) ބުނެފައިވާ އެކަންތައް ވެފައިވާ ފިން ފަހަރު ކަމަށް. (ކުޑަކުއްޖާ) ބުނި ގޮތުގައި އޭނާގެ މަންމަ މަސައްކަތު ކުރަނީ ފާރަވެރިޔާގެ ސޯޖަކަތް ކަމަށާއި ދުރުދުގެ (ސިކުރޫޖާ)[12] އޭނާގެ މަންމަ ކައިރިގައި ގޭގެ ކޮޓަރިގައި ހުރި ފާޚާނާ ނިދުމަށްޓަކައި ބޭނު އޭނާގެ މަންމަ އަމިޔުން ދިރިއުޅޭ ކޮޓަރިގެ ތަޅުގަނޑު ގޮތުގެ، އުހެރާ އޭނާގެ މަންމަ މަސައްކަތު ކުރާ ފާރަވެރިއާގެ

---

11 މިއިންޓަވިއު ހަވާލާދީފައި ނުވާތީގެ ދަރުސްގައި ނަކަލުކޮށްދީފައި އުވާލިއްވެ.

12 މިބައިތުގައި "ދޫދާ" އަދި (ސިކުރޫޖާ) ކަމަށް ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ބަހެއް، "ދޫދާ" އަދި އިސްތިއުމާލް ކުރާ ސާބިތު ޖަކަރިއްޔާ އެކަން އޮޅިއްޖެ. އެހެންކަމުން، މިއީ އޮޅުމެއް (mistake) އެކަށް ކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

ހުންނަ ދޮންބެ ގޭގައި ކުއްޖާ ދުއްވާފަހަން ދާން ބުނު ގޮވައިގެން ދިޔައީކަމަށެވެ. އޭގެ ފަހުން އެމީހުން އުޅޭ ގޭގެ ކޮޓަރިއަށް ގެންދިޔަކަމަށާއި އަދި ކޮޓަރި ތެރެއަށް ވަދެ (ކުޑަކުއްޖާ) ލައިގެން ހުރި ޖިންސް އަދި ޖަންގިޔާ ދަށަށް ބާލުވިކަމަށާއި އޭގެ ފަހުން އެކުއްޖާގެ ގައިގާ އުނިކަންތަކުގައި ދަދުބާބާ އަތްލާފައިވާކަމަށް (ކުޑަކުއްޖާ) ބުނެފައި ވެއެވެ. އަދި އެއަށްފަހު އެކުއްޖާގެ ފުރާޅުގައި ދަދުބާބާ އަތްލާ ފުރާޅުން އިސްގަތީ ކޮއްޖާފުޅުގެ ސަލަބުން އުސާރަން ތަދުވިކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. ދަދުބާބާ އެގޮތަށް ހަދަން ހުއްޓާ ދައްތަ ((ކުއްޖާގެ ދައްތައެއް) ދާއިމީ އެޖެހުސް ނާނުގެ) އައިސް ދޮރުގައި ޓަކިޖެހުމުން (ކުޑަކުއްޖާ) ފާޚާނާއަށް ގޮސް އެއްޗެހި ލީފަކަމަށެވެ. އަދި ދައްތަ އެކުއްޖާއަށް ވަކި ފާޚާނާ ކޮޓަރިގެން ބޭރަށް ދިޔައީ ކަމަށެވެ. އޭގެ ފަހުން ދަދުބާބާ ވެސް ފޮރި އަހަރެމާ މައްޗަށް ޖެހިއި (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮވައިގެން އެކޮޓަރިން ނިކުމެގެން ދިޔައީ ކަމަށެވެ. ދަދުބާބާ އެއްލި ފުރަތަމަ އެގޮތަށް ކަންތައްތަކެއް ކޮށްފައިވަނީ އޭގެ ތިން ދުވަސް ކުރިން ކަމަށާއި އެދުވަހު ވެސް މަންމަ ފިހާރައިގައި ހުއްޓާ މަންމަ އައުން ތަކުރާރު ކޮޓަރިއެއް (ކުޑަކުއްޖާ) ގޮވައިގެން އޭނާ އުޅޭ ކޮޓަރިއަށް ގޮސް އެކުއްޖާ ލައިގެން ހުރި އެއްޗެހި ބާލުމަށްފަހު އޭނާގެ ގައިގެ އިސްކަންދަރުގައި އާއި ބަދަހަރިގައި ފަރުގެ ކާރިމިން ވީރިގައި އަތްލާފައިވާކަމަށް (ކުޑަކުއްޖާ) ބުނެފައިވެއެވެ. އެގޮތަށް ކަންތައް ކުރަމުންދަނިކޮށް އެކޮޓަރިން ނިކުމެގެން ދިޔައީ ކަމަށެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރު ދުވަހެއްގައި ވެސް ދަދުބާބާ އޭނާ ގޮވައިގެން އެކޮޓަރިއަށް ގޮސް އޭނާ ލައިގެން ހުރި އެއްޗެހި ބާލާފައި އެކުއްޖާގެ ގައިގާ އަތްކާއްޓާ ބުނިކަމަށާއި އަދި މީގެ އިތުރުން އޭނާގެ ބަނޑަށާރިގައި އާއި އޭނާގެ ފުރާޅުގައި އަތްލާފައިވާކަމަށެވެ. (ކުޑަކުއްޖާ) ބުނެފައިވާ ގޮތުގައި އޭނާ ދަދުބާބާ އެކުއްޖާގެ ގެނެސްނަ ހަގަހަށް ގޭގައި ކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ."

މިއެވެ. ޑޮކްޓަރ ޖޫރިސް ސައިކިއެޓްރިސްޓްގެ ސްޓާފް ސައިކިއަޓްރިސްޓް (ކުޑަކުއްޖާ)އާއި އިންޓަވިއު ކުރިއިރު، އެއްބާރުލުމުގައި، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީގެ ސޯޝަލް ވޯކަރުގެ ބާރުލުމުގައެވެ. ތިންވަނައަށް ހުށަހެޅިފައިވަނީ، މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީ ގެ ފަރާތުން ތަޢާރުފު ކޮށްދީފައިވާ "އިޖްތިމާޢީ ހާލަތު ދިރާސާކުރުމާއި ބެހޭ ރިޕޯޓް" ގައި ބަޔާން ކޮށްދީފައިވާ ވާހަކަ ތަކެވެ. އެރިޕޯޓުގައި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ފަރާތުން ހިއްސާކުރައްވާފައިވާ ކަމަށް ބަޔާން ކޮށްދީފައިވާ ވާހަކަތަކަކީ؛

"...(ކުޑަކުއްޖާ) އަށް 3 ފަހަރެއްގެ މަތިން އޭނާގެ ދަރުބަ (ސްޓެޕް ބަފައިއާގެ) ފަރާތުން ޖިންސީ ހަރުއްކަ ލިބިފައިވާ ކަމަށާއި، އެގޮތުން މަންމަ ފިހާރައިގައި އިންނަ ވަގުތު ދަރުބަ އޭނާ ގޭތެރެއަށް ކޮޅަށްގެން އައިސް ކޮޅަށް ބޭއްވުމަށްފަހު އޭނާގެ ހެދުން ބާލައިފައި ފައިގެން ހުރަސް ހެދުމެއް މަތިންނާއި ތިރިން ކުއްޖާގެ ގުނި ގައިގައި އަތްލުމާ ހަރަކާތް ކުއްޖާ ކުރަމުންދިޔަވެލެވެ. އަދި ދަރުބަގެ އިސްކިރި ކުއްޖާގެ "ފުކަޓަން" ގާ ކަމުނާއި ކުއްޖާއަށް ވަރަށް ތަދުވި ކަމަށް އޭނާ ކިއުމިދީފައިވެއެވެ. އަދި އެންމެ ފަހުން ކުއްޖާއަށް ޖިންސީ ހަރުއްކަ ކުރި ދުވަހު (ނަން)[13] ދައްތަ އައިސް ދޮރުގައި ޓަކި ޖެހުމުން (ކުޑަކުއްޖާ) ފާހާނާއަށް ގޮސްނުވަން ދިޔަ ކަމަށާއި، އެދުވަހު (ނަން) ދައްތަ އައުމުން ދަރުބަ ދިޔައީ ކަމަށް ކުއްޖާ މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ. އާދެ ކުރިން ދުރުވަހުވެސް އިރުކަލަ (ކުޑަކުއްޖާ) ގައިގައި އަތްލުމުގެ ހަރަކާތް ދަރުބަ ފަދަ ކަމަށް އޭނާ މައުލޫމާތު ދީފައިވެއެވެ....."

މިއެވެ. ދެން ހުށަހެޅިފައި އޮތީ، އިންދިރާ ގާންދީ މެމޯރިއަލް ހޮސްޕިޓަލްގެ މެޑިކަލް ރިޕޯޓެވެ. މިރިޕޯޓުގައި (ކުޑަކުއްޖާ) އާދެވި ކަންތައް ގޮތުގައި ދައްކައިދީފައިވާ (ކުޑަކުއްޖާ) އެއް ނުލެވެ. (ކުޑަކުއްޖާ) ގެ މަންމައެވެ. މިރިޕޯޓުގެ "relevant history and presenting complaints" މިސްކޮނުގެ ދަށުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ މިގޮތަށެވެ؛

[13] މިބައިގައި "(ނަން)" ދައްތަ ކަމަށް ބަޔާން ކޮށްފައި އޮތީ ރެކޯޑް ކުރެވިފައިވާ "(ކުއްޖާގެ ދައްތައެއްގެ ނަން)" ނުވަތަ "(ކުއްޖާގެ ދައްތައެއްގެ ނަން) ދައްތަ"ކަން މުޅި މައްސަލައިގެ ބަޔާން ތަކާއި ބަލާއިރު އެނގެން އޮންނާތީ، މިއީ އޮޅިގެން (mistake) އެއްކަމަށް ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ.

"History dictated by child's mother· This child told her mother that her uncle (aunt's husband) undressed her and sexually assaulted her digitally thrice· And that the last incidence was on 3rd December 2016· On this day her mother found that he was with her in a room and that the door was locked· When door was opened she found the girl half naked· This is when the child told her mother of the incidents·"

(2) ކުޑަކުއްޖާގެ ހިސްޓަރީ އެޓެންޑުކުރުން ޑޮކްޓަރުންނޭ ބުނުން: ކުޑަ ކުއްޖާގެ ހިސްޓަރީ އެޓެންޑުކުރުން ޑޮކްޓަރުންނޭ ބުނުމާ ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ފަތުވާއެއްގައި[14] ބަޔާން ކޮށްފައިވާނީ، "ސައިކޮލޮޖިކަލް ކުއްޖާ ކުރި ކިޔައިދޭ ވާހަކަތަކުގައި، ތަފުސީލުން ވާހަކަދައްކާ ކިޔައިދޭ މިހާރު ކިޔައިދޭން ފެނޭ ތަފްސީލުތައް ހުރުމަކީ."[15] މިގޮތުން، (ކުޑަކުއްޖާ) ކިޔައިދިން ކިޔައިދިނުމަކީ ހަމަޖެހޭ ވާހަކަ ތަކެއް ތޯ ގައި އެހެރީތާގެ ފަހުމަތައް ބަޔާން ކޮށްދިނުމާއި، ޚާއްޞަ ހިނގި ކަމަށް ބުނާ ތަން ބަޔާން ކޮށްދިނުމާއި، އަދި އެންމެ ފަހުން ބަޔާން ކޮށްދީ ކަންކަން ހަމަޖެހޭ ތޯ ނުވަތަ އިންސާފުގެ ކުރިއަށް ދާވަރަކަށް އެކަންކަން ބަޔާންވޭތޯ؟ ނުވަތަ ކުއްޖާގެ ތެރޭގައި އެޓެރެގްސް އަޅުން އަޅުގަނ ބުނުމުން، ތަފާތު ގޮތަކަށް އެޚާއްޞާ ބަޔާން ކޮށްދޭތޯ؟ މިކަންކަމަށް ބެލިދާނެއެވެ.

(3) ކުޑަކުއްޖާގެ ޢަމަލުތަކާއި އުޅުން ހުންނަ ގޮތް: (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ޚާލަތު ބަޔާން ކޮށްދިނުމަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީ ތައްޔާރުކޮށްފައިވާ "އިޖްތިމާޢީ ހާލަތު ދިރާސާކުރުމާއި ބެހޭ ރިޕޯޓް" އިން (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ޢަމަލުތަކާއި އުޅުން ހުރި ގޮތް ދެނެ ގަނެވެން އޮވެއެވެ.

14 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2019/SC-A/77 ފަތުވާ.

15 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2019/SC-A/77 ފަތުވާ. ޞ.44ގައި.

(4) ކުޑަކުއްޖާގެ ހިބައިގައި ނުބައި ނިޔަތެއް އޮތްތޯ ބެލުން: (ކުޑަކުއްޖާ) ކުރި ޝަކުވާ ކުރީ (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ހިބައި ނުބައި ނިޔަތެއް ނުވަތަ އެފަދަ ސަބަބެއް އޮވެގެންކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅުއްވުމުގެ ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ މުއްދަޢީ ކަމާއި، އަދި އެކަން ސާބިތު ކުރުމުގެ ބުރަ އޮންނާނީ މުއްދަޢީއަށެވެ.[16] މިމައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފު ކުރި ޝާފިޢީ ޒަކަރިއްޔާގެ ވާހަކަފުޅުން އެހެން ކުރުމަށް ހުށަހަޅުއްވާފައި ނުވެއެވެ. ހަމައެކަނި ބުނެފައިވަނީ، "(ކުޑަކުއްޖާ) އަކީ އަމިއްލައަށް ޢާންމުން ކުރިމަތީ ވާހަކަދައްކާ ބަޔާ ކުއްޖެއްކަން އަޑުގަނޑު ގޮތަށް އެއް މީހުންނަށް އެނގޭނެއެވެ."[17] ނަމަވެސް ޝާފިޢީ ޒަކަރިއްޔާގެ ވާހަކަފުޅުން މިކަން ސާބިތު ކުރުމުގެ ހެއްކެއް ހުށަހަޅާފައެއް ނުވެއެވެ.

3.12 ބަޔާންވެދިޔަ އިސްތިއުނާފުގައި (ކުޑަކުއްޖާ) ހިޟާނަތްތެރިޔާ ހިޟާނަތްތެރިންމަކީ، މިމައްސަލަ ސާބިތު ކުރުމުގައި މައިގަނޑު އަސާސަކަށް މިމައްސަލައިގައި ބަލަންޖެހޭ ހުރި ބަސްކަމެވެ. ހަމައެކަނި ކުއްޖާ ހިޟާނަތާ ބަހުގެ މައްސަލަ ބިނާކޮށްގެން ކުޑަކުދިންނާމެދު ހިންގާ ޖިނާއީ ކުށްތަކުގެ ސާބިތުކުރުވޭނީ، އެކުއްޖާގެ ހިބަޔާ ޢާދަޔާ ހިލާފަށް އެއް ތަފާތުކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ހިބަޔާކަމަށް ވާނަމައެވެ.[18] ބަޔާންވެދިޔަ އިސްތިއުނާފު އާއި އަދި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ މަންމައަށް ހިޟާނަތްތެރިޔާ ހިޟާނަތް ދިނުމާއި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ މަންމަ އައި.ޖީ.އެމް.އަށް (ކުޑަކުއްޖާ) ގެންދަން ދޫކޮށް އިތުރު ހިޟާނަތް ދިނުމުގެ މިކަން ކަމަށް ބަލާއިރު، (ކުޑަކުއްޖާ) އާ އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވަނީ، ދިން ބައިތަކަށެވެ. ކުރިން ބައެއްގެ ދެމެދުގައި ގޮތް ކަނޑައެޅުން ވެއެވެ. އިސްތިއުނާފުގެ ފަރާތުން ބައިގައި، (ކުޑަކުއްޖާ) ކުރުވުން ސަލާމަތް ތަޙްޤީޤު ގައި، ކުއްޖާ ގޮވައިގެން، ޝާފިޢީ ޒަކަރިއްޔާ، ކުއްޖާ ދިރިއުޅޭ ގޮތުގެ ހިޟާނަތަކަށް ބުނެފައިވެއެވެ. މިކަމަށް، ޝާފިޢީ ޒަކަރިއްޔާގެ ޢިއްޒަތްތެރިން އެކަން އޮތްކަމަކީ. އަދި އެކި ފަރާތް (ކުޑަކުއްޖާ) ހިޟާނަތުން ހިޟާނަތް މިފަދަ ބަޔާން ވެފައެއް ނުވެއެވެ.

---

[16] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާގެ 67 ވަނަ ނުކުތާ. ޞ 39ގައި.
[17] ޝާފިޢީ ޒަކަރިއްޔާ 05 ޑިސެމްބަރު 2016 ގައި ތަޙުޤީޤަށް ދީފައިވާ ބަޔާން.
[18] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2019/SC-A/77 ޤަޟިއްޔާ. ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާ 32. ޞ.17ގައި.

ހަމަ އެހެންމެ، (ކުޑަކުއްޖާ) އާއެކު ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ކޮޓަރީގައި ހުރި އިރު ކޮޓަރި ތަޅުލައިފައި ހުރިކަން އެގެން ނުވެއެވެ. އެކޮޓަރިއަށް ކުއްޖާ ގެނައިގެން ގޮސް، ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ ކުއްޖާގެ ގައިގައި އަތްލި ތަންތަން ކުއްޖާއާ ކުރެވުނު ސުވާލު ތަކުގައި ކުއްޖާ ދައްކައިދީފައިވެއެވެ. ފުރަތަމަ ކުއްޖާ ދައްކައިދިން ދައްކައިދިނުމުގައި، ކުޑަކުއްޖާގެ ކުރިމަތީފަރާތުގައި، ނުވަތަ ފުރަގަސްފަރާތުގައި ނުވަތަ ޖިންސީ އެނޫންވެސް ގުނަވަނުގައި، ނުވަތަ ޖިންސީ އަރާމު ހޯދައިގަނެވޭތޯ ހިސާބުކަމުގައި ބޮޑުވާ ތަންތަނުގައި އަތްލިކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. މިއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 9/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާނެ ހާއްސަ ފިޔަވަޅުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ދަށުން ކުރުވާ ތަޢާރަފްކޮށްދީފައިވާ ޖިންސީއަނިޔާވެރިކަމުގެ ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި ނިޔަތުގައި ގުޅޭ ބުނާ ގޮތުގައިވާ ކަމެކެވެ. ތަޢާރުފުކުރާ (ކުޑަކުއްޖާ) އާ ކުރެވުނު ސުވާލުތަކުގައި، (ކުޑަކުއްޖާ) ތަޢާރުފުކުރާ ސާޖިދު ޒަކަރިއްޔާ އަތްލި ތަންތަނަކީ ބައިން ކުރާ ތަންތަން ހިމެނެއެވެ. ނަމަވެސް ޤާނޫނުގެ ބައިން ކުރާ ނުވަތަ ގައިގާ ބުރަސް ފުރަގަސްފަރާތުގެ ތަންތަނުގައި ނުވަތަ ހިސާބުގައި އަތްލިކަމަށް ބުނެފައެއް ނުވެއެވެ. ނަމަވެސް (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ އިންޓަވިއުގެ މަތިން ކުރިއަށްވުރެ، ދެން އިންޓަވިއު ފޮރެންސިކް ކުރިއަށް ދިޔައިރު، (ކުޑަކުއްޖާ) އާ ކުރިން ކުރެވުނު ބައެއް ސުވާލުތަކެއް ތަފާތުކޮށް ކުރެވުން، އަތްލިކަމަށް ބުނާ ތަންތަނުގެ ތަފާސީލުގައި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ފޮރެންސިކްގައި އަތްލިކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި (ކުޑަކުއްޖާ) ބާރުން ކޮނޑު "ފޭޝަލް" އެއީ ކޮންޓެކްސްޓްކަން (ކުޑަކުއްޖާ) އަށް އެނގޭކަން އެއީ "ޕްރައިވެޓްޕާޓްސް" ކަމަށް ބުނެދިނުން އެގޭން އޮވެއެވެ. އިންޓަވިއުގެ އެއްވެސް ރިޕޯޓުގައި ޕްރައިވެޓްޕާޓްސްގެ (ކުރިމަތީ ފަރާތް) ވާހަކަ (ކުޑަކުއްޖާ) ބުނެދީފައި ނުވެއެވެ. ތަޢާރުފުކުރާ (ކުޑަކުއްޖާ) އާ ކުރެވުނު ސުވާލުތަކުގައިވެސް ޕްރައިވެޓްޕާޓްގެ ނަން ބުނެދީފައި ނުވެއެވެ. ކުޑަކުދިންގެ ބަޔާނުތަކުން ބަލާއިރު، "ޕްރައިވެޓްޕާޓްސް" އަދި "ޕްރައިވަސީސް" ކަމަށް ބުނާ އޭ އިސްތިލާހު ކުރަނީ ކޮންސެޕްޓެއްކަން ކަން އެއީ މަޢުލޫމު އެއްޗެކެވެ. އަދި ބުނުމުން 07 އަހަރުގެ ކުއްޖަކަށް އެއިސްތިލާހު ކުރުވުނީ ކޮންސެޕްޓެއްކަން ކަން އެނގިދާނެ ބަޔާނުގައިން ބާރުން ކޮންޓްރޯލުން

ކަމަށް ޤަބޫލު ކުރެވެއެވެ. (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ އިންޓަވިއުގެ ދެވަނަ ބައި ނިންމާލުމަށްފަހު، ތިންވަނަ ބައި ފެށިގެން، އިތުރަށް ސުވާލު ކުރުމުން، (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ޖޫކޮރަން އިސިގިލި ޗިކަމަށް (ކުޑަކުއްޖާ) ބުނެފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް (ކުޑަކުއްޖާ) މަންމަ ގޮތުގައި ދަރުބާ ޝަހާދަތް އިގިނިލި ޗީކަމަށް ބުނެފައިވަނީ ހިސާބުތަކަށެވެ. ކުޑަކުދިންގެ ހިޔަބަސް އެތެރެ ފުދުން އެއްގޮތުގެ ބެލުމުގައި، އިންޓަވިއު ކުރިއަށް ގެންދަވަރަކުން ނުވަތަ އިންޓަވިއު ގުދު ކަނޑުމަށްފަހު، ނޫނީ ކުއްޖާގޮތުގައި އެތުރިގެން އަލުން ތަކުރާރު ކުރަން ސުވާލުކުރާ ގޮތެއް ދެކެން ބަލާފައި ތިމާގެ ގޮތުން ބާރަށް ކަނޑައަޅަނީ. (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ހިޔަބަސް އެތެރެފުދުން އެގޮތް ނުވަތަ ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މަޢުލޫމާތުގައި، ހަމަހަމަކަމާ އިންޓަވިއުއަށް ބަލާއިރު، އިންޓަވިއުގެ ކޯޑު ގުޅުންހުރި މަޢުލޫމާތު ދޭނެ (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ބަސް ހެއްބަޔަށް ދަރުވާ އޮފީސަރުވާ ކުރެގެ އިންސާނީކަމާ ގޮތުގައިވާ އަމާސް ބޭނުންކުރެވުނީ އޭނާއަށް. ހަމައެއާއެކު، (ކުޑަކުއްޖާ) މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީގެ ކޭސްވަރކަރ ސަކަރަށް ދިޔަ ގޮތުން ފެންނަ ތަކުރާރު ކުރުމުން (ކުޑަކުއްޖާ) އާ އިންޓަވިއު ކުރުވުން އިދި، އިންޓަވިއުކުރީ ފެށިގެން ޖެހިފައިވާ ހިނގާ ގޮތް ބޭނުންކޮށް ކަމުގައި ފެންނަ. ކުޑަކުއްޖާގެ ހިޔަބަހާ އާދަޔާ ހިލާފަށް އަށް ޤަބޫލު ކުރެވޭ ވާހަކަ ބަޔާންކޮށް ބަރާބަރު ކަނޑައަޅާ ކޮމިޝަނަކުން ވަގުތު އެތެރެގެ މާނަ ކުރުމާ ޤަބޫލު ކުރެވޭ އެހެން ވެސް ސައިޓް ކުޑަކުއްޖާ އަޑު ޢަމަލުގެ ކޮމަކީ ފަރާތް. ހަމަހަމަ ތަރުތީބު ބޭނުމަށް ފެނެއެވެ. ކުޑަކުއްޖާގެ ހިޔަބަސް ހިލާފަށް ކަމަކު ހިނގާ ކުރިން އެއްގޮތްވާ ބަޔާނެއް ލިބިގެންވާ ކަމުގައި ބުނެފައިވާތީ، ކުޑަކުއްޖާ ހަމަ ސުވާލު ކުރެވުނު ވާހަކަތައް ކަމުގައި ހިތާއިދިން ކަމެއް، ކުޑަކުއްޖާ އާއި ތަފާތު ހިތާއިދި ވާހަކައެއް އެއް އިރު އެތެރެ ކުރަމުން. ހިސާބު ކުޑަކުއްޖާ ޑަކު ކުޑަކުއްޖާ އަށް ސުވާލު ކުރަމުންދަނިކޮށް، ކުޑަކުއްޖާ ހިތާއިދި ވާހަކަތައް އެނގެއަށް، ދޭން ކުޑަކުއްޖާ ހިތާއިދިން ވާހަކަތައް އެއްގޮތް ކަމަކު ބައެއް ބަހެއްގެ ބަޔާނެއް ވެސް ގެނެސްދޭ ޑޮކްޓަރުގެ ބަޔާނުގައި ބުނެފައިވާ ގޮތަށް ކަމަށް ނިންމެވެ.[19] މިހާރުގެ ކަލްޗަރުގައި، ޕްރޮފެސަރ ޗޭނީ ސަރވިސް ސްޓާފު ސަރވިސެސްއާއި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖެންޑަރ އެންޑް ފެމިލީގެ ކޭސް ވޯކަރ ދިނުމުން ބައި (ކުޑަކުއްޖާ) އާ ސުވާލު ކުރުވުން އިދި އެއްބާރުލުމެއްގައި

19 މިޤަޟިއްޔާގެ މަޢުލޫމާތުތަކުގައި ކުޑަކުއްޖާއާ ކުރެވޭ އިންޓަވިއުތަކަށް ވިޔަފާރި ކަމަށް ކުރުވަނީ، ކުޑަކުއްޖާއަށް ދިމާވި ކަންތައްތައް ތަފާސީލުކޮށް އެކުއްޖާ ބަޔާން ހިތާއިދިން ބަސް ބަހުގައި ކަމަށް ނިންމެވެ. ނަމަވެސް ކުޑަކުއްޖާގެ ހިޔަބަސް ބައި އާދަޔާ ހިލާފަށް ޤަބޫލުކުރެވޭ ހިޔަބަސްތަކަށް ނުވަތަ ދާއިރާގެ ބަދަލު ކުޑަކުއްޖާގެ ހިޔަބަސް ބޮޑުފުރިން އެއްގޮތްވާ ދިރާސާކުރެވުނުގައި އެނގުނު ކުޑަކުރުން އެކަން ކުރެވޭ މިންވަރަށް ތަފާތު މަސައްކަތުގައި ނުވަތަ ތަފާތު ބައެއްގެ ގޮތުގައި އެވާނަކަމެއް ހިތާއިދިވާފައިވާ ބަލައިގަނެވޭކަމަށް ޤަބޫލު ކުރެވެއެވެ.

(ކުޑަކުއްޖާ) ކިޔައިދިން ވާހަކަތައް އަޑު އަހާލެވެ. ވީމާ މިދެމީހުން (ކުޑަކުއްޖާ) ކިޔައިދިން ކަމަށް ބުނާ ވާހަކަތައް ބަޔާން ކޮށްދިނުމުގައި އެއްގޮތް ވުމަކީ ތަބީޢީ ކަމެކެވެ. އެއްގޮތް ނުވުމަކީ މައްސަލައެކެވެ. ހަމައެހެންމެ، (ކުޑަކުއްޖާ) ޑޮކްޓަރަށް ދެއްކިއިރު، ކަންހިގާ ދިޔަ ގޮތްކަމަށް ޑޮކްޓަރަށް ކިޔައިދިނީ (ކުޑަކުއްޖާ) މަންމައެވެ. (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ މަންމަ ޑޮކްޓަރުގެ ގާތުގައި ކިޔައިދިން ކަމަށް ޑޮކްޓަރު ލިޔުއްވާފައިވާ ފޯމުގައި ރިޕޯޓުގައި އޮތް ވާހަކަ ތަކަކީ، (ކުޑަކުއްޖާ) އޭނާގެ މަންމައަށް ކިޔައިދިން ވާހަކަ (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ މަންމަގެ ބަޔާނުގައި ވާހަކަތަކާއި ތަފާތުވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މިމައްސަލައިގައި، (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ބަޔާނީ ހަމައެކަނި އެމެރިކާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ ގޮތުގައި "ޣައިރު ޢާއްމު ގޮތެއްގައި ޤަބޫލުކުރެވޭ" (unusually convincing) ހެކި ބަޔާނެއް ކަމުގައި އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް އެބަހުރިތޯ.

3.13 (ކުޑަކުއްޖާ) ގެ ހެކިބަސް ސާބިތުކޮށްދޭ ކުރީގެ ހެކިބަހާއި ހުރިހާ ކުރެވިފައިވާ ބަޔާނާއި، ކުރިން ކުރެވިފައިވާ އިންޓަވިއު، އިންޓަރވިއު ގޮތަށް ޓްރާންސްކްރިޕްޓް ކޮށްފައިވާ ގޮތް ޑޮކްޓަރ މެޑިކަލް ރިޕޯޓާއި ޝަރީޢަތުގައި ދެކޮޅު ބަޔާން ދޭ ގޮތުން ކުރެވުނު "ޕޮލިސް ސްޓޭޓްމަންޓް" ފަދަ ލިޔެކިޔުންތަކުގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ވާހަކަތައް ވަރަށް ބޮޑަށް ތަފާތެވެ. އިންޓަވިއު ޓްރާންސްކްރިޕްޓް (ކުޑަކުއްޖާ) ބަޔާންވެފައިވާ ގޮތުގައި ސުވާލުކުރެވިފައެވެ. ދަލީލު ސާބިތުކުރުމުގައި ސުވާލުކުރި ގޮތުގެ ބައެއް ވާހަކަ ތިރީގައިވާ ބަޔާންވެފައިވާ؛

"..... ދައްކަވަމުންދިޔައީ...: .....މިކަމާއިގުޅޭގޮތުން ކުޑަކުއްޖާގެ ހަށިގަނޑުގެ ބައެއްބައިތަކުން ކޮންކޮން ތަނަކަށްތޯއްޓެވެ ސުވާލުކުރެވުނު ބައިތަކަކާ ގުޅޭ ކުރުނުވީ؟

ސުވާލު: ކުއްޖާގެ ހަށިގަނޑުން ކުރިމަތިލީމަތަކާއި ޢަމަލުތަކުގެ ތަފާސްހިސާބު ވަކިކަމެއް.ގާގެ ވަރަކަށް ތަފާތު ކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކުން ތަފްޞީލުކުރުމުގައި ކުރިމަތީގެ ކަމެއް.

ޖަވާބުދެމުން: ކުރިމަތީގެ ކަމުގެ އިތުރުއިންސާނީ ކަމެއްގެ ހެކިވެރިޔާ؟

ޖޯކްބަރު: ނޫން ބޭނުން.

ދައުލަތުގެ ވަކީލު...: ބޭނުން ކަނޑައެޅިގެން ގޮއްސަވީނި؟ ހަތްއަހަރުގެ ކުއްޖެއްގެ ވާހަކަ މިދެކެވުނީ. ޖޯކްބަރަށް ޒޯބޫދުކުރުވޭ ގޮތުގައި ނުވަތަ ފެންނަ ފެނުނުގައި މިއުޅުނުގެ ކުއްޖަކަށް މިފަދަ ކަމެއް ދިމާވީ ކޮންކޮން ވަކި ކަންތައްތަކާއި ގުޅިގެންތޯ ނުވަތަ ހަމަ ހުރެދި ޖަމާޢީ ގޮތުން ފެނުން ކަމެއްތޯ؟ ޖޯކްބަރުގެ އޮޕީނިއަން.

ޖޯކްބަރު: ހަމަ ހުރެފަ ފެނުން ކަކަށް ކަމެއްނޫން އެއީ. އެކަމަކު އިންޖީނިއަރުގެ ސަހަބުން ފެށިގެން ނޫނިއްޔާ އެހެން ވަކި އެތަންކޮޅު އަންހެނުން ޖެހިއްޖެއްޔާ ނޫނިއްޔާ ވަކިން އެތަންތަކެތި އަނިޔާއެއް ނުވާނެ. ހަމަ ހުރި ބަހައްޓާލި ވާނެ ކަމެއްނޫން.

ދައުލަތުގެ ވަކީލު...: މިޕޮއިންޓުވީ ހަމަ އެތަނަށް އަނިޔާލިބޭނީ ސީދާ އެތަނަށް އަމާޒުކޮށްގެން އެތަނަށް ކަންތައްތަކެއް އެޅިކަމުން އައިސްގެންނޭ؟

ޖޯކްބަރު: އާނ.

ދައުލަތުގެ ވަކީލު...: މިހެއްސަފަދައިގަ ކުއްޖާ އެގޮތަށިން ކުރިއަރާ ކުއްޖާ އެއްޗެސް ވާހަކަތަކެއް ކިޔާދީފާނެތޯ؟

ޖޯކްބަރު: ކުއްޖާ ކައިރީގަ އަހުގަނޑު ދެން ބޭނުން ހިސާބުތަކެއް ކިޔާދީފަ އިނީ ވަނދެ. އެކަމަކު ކުއްޖާކައިރީގަ ކޮންވެގެނެއް ވަރަކަށް އެހެން ކިޔައްޓޯ ހެދީ؟ ކޮންތަނަކުންތޯ އަކޮށީ؟ ދެކޮށްލާ މިކަހަލަ ކަމުގައިގޮތޯ؟ ދެން އެކަހަލަ ކަމެއް ނުކުރާ. ކޮންތަކަމަކުން އަކޮށީ ބުނީމަ ކުއްޖާ އަމިއްލަޔަށް ދައްކާ ކުރިމަތިވެދާނެ ގޮތުގެ އަކޮށްކަމަކަށް.

ދައުލަތުގެ ވަކީލު...: ކުރިމަތިވެދާނެ ގޮތް.

ޖޯކްބަރު: އާނ. ......"

ޑޮކްޓަރު ރިޕޯޓާ ހުށަހެޅުއިރުވެސް ބުނެފައިވަނީ، އަދި ޑޮކްޓަރު ދޫކުރި މެޑިކަލް ރިޕޯޓުގައި ކުރަހާ ދަތްކާފައިވަނީވެސް (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ކުރިމަތީ ފަރާތް ރަތްވެ އަނިޔާ ލިބިފައިވާ ކަމަށެވެ. އަދި ޑ.ރ.ގޮތުގައި ކުއްޖާ ހިތައިދިން ކަމަށް ބުނެފައިވަނީވެސް ކުރިމަތީ ފަރާތްގައި އަޅި ކަމަށެވެ. ނަމަވެސް (ކުޑަކުއްޖާ) އާ ކުރުވުން އިންޒާރުދީގައި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ކުރިމަތީފަރާތް ނުވަތަ އެތެރެކަމަށް ދޫކޮށް ތަނެއް ދަށްކާ ނުވަތަ ބޮޑު ކަމަށް ބުނެފައިއޭ ނެތެވެ. އެހެންކަމުން، (ކުޑަކުއްޖާ) ހިފައި ހިފައިދިނުމާއި ޖެހޭތި ފަހުން ހުރި ކަމަށް ބުނާ ތަޅުމުވުން، (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ބަސް ކޯޓަށްދިނީ ވެސް ތާކަމަށް ބައިވެރިކަމެއް ނެތެވެ. ހަމައެހެންމެ، މިމައްސަލައާ ގުޅިގެން ޖެހޭ ފުރޮޅޭ އެނގޭ ފަރާތުން މަޢުލޫމާތު ދޭފަރާތް ބައްލަވާ ރިޢާޔަތްކުރާއިރު ކޯޓަށްދިނީ، "މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން މިހާތަނަށް ލިބިފައިވާ މަޢުލޫމާތަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު (ކުޑަކުއްޖާ)އަށް އެނގޭ (ކުޑަކުއްޖާއަކީ ހާލުކަން އުނގެނުން އިޙްތިރާމްކަނޑާލާ އުނިކުރުވިފައި) ކަމަށްވާ ސާބިތު ޖަނާޔަތެއްގެ ފަރާތުން 03 ފަހަރެއްގެ މަތިން ޖިންސީ ގޯނާކޮށްފައިވާ ކަން ފާހަގަ ކުރެވެއެވެ." މިފަދައިންނެވެ. މިއީ (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ ހެކިބަސް ކޯޓަށްދިނީ ކުރީގެ މިނިވަން ހެއްކެއް ނުވަތަ ދެކިނާއެއް ކަމަށް ބުނަހެއް ނުވެއެވެ.

ސަބަބަކީ، މިއީ (ކުޑަކުއްޖާ) ހިތައިދިން ކަމަށް ބުނާ ވާހަކަ ތަކާއި އަދި (ކުޑަކުއްޖާ)ގެ މަންމަ ހިތައިދިން ވާހަކަތަކުގެ މައްސަލަ ބުނަމު ނިންމުމުގެ އެކަން އޮތުމުންނެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިހާރު އަމަލުކުރަމުންދާ ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނުގައި ކޯޓަށްހުށަހަޅާ ހެކި ބޭނުން އެއްވެސް ވާހަކައެއް ބަލާނެ ކޯޓަށްބުނެއް ނެތެވެ. އެހެންކަމުން، އެކަމުގައި ކުޑަކުދިންނާ ބެހޭ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހެކިބަހަކީ ކޯޓަށްބަހަށް ތަރުޖަމާކުރެވޭ ގޮތުގައި ބަލާނެ ކަމެއް ތަރުޖަމާކުރުމުގައި ހެކިކަމުގެ މައްސަލައެވެ. ކޯޓަށްހުށަހަޅާ ކުރަން، ފުރަތަމަ ތަފާސީލް ކަނޑައަޅަން ކުޑަކުއްޖާ އަމަލުތަކުގެ މައްސަލަ ގުޅޭގޮތުން ދޭނަމަ އެކަން، މައުލޫމާތުގައި ލިބޭނެ ޢަމަލީ ހެއްކާކަން ނުވަތަ ތުހުމަތުކަން ބަލާ ހެދުނެވެ. ކޯޓަށްހުށަހަޅާ ކަމުދަން ބަލާނެ ކުރުވޭ ހެއްކާކަމާއި މިނިވަން ހުރި ނުވަތަ ތުހުމަތުކަން ފަރާތުން ޤާނޫނީގޮތުން ހެއްކާބަހޭ އަސާސީ ޙަމަލެއްގެ ގޮތުގައި ބަލައިގެންފައިވާ އަސާސީ

ހަމައެކަނެވެ. އެހެންކަމުން، މިހުރިހާ މަޢުލޫމާތަކާއި (ކުޑަކުއްޖާ) އުޅުމާއި ވާހަކަ ދެއްކުމާއި އަދި މިންވަރުވެސް ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ސޯޝަލް ވޯކަރުން އުމުރުންނަށް އެދާއިރާއިން ރިޕޯޓުގައި ޓީޗަރުގެ ބަޔާން ކުރާ އެކަށީގެންވާ އަދާހަރުން އެއްގޮތް މައްސަލަ ނޫނީ ކުޑަކުއްޖާގެ ހިތަށް ކުރާނެ ކުރިމަތިލަން ކަމަށް ނުބެލެވެއެވެ.

3.14 ދެބަސްވެވުން ނެތް ޙަޤީޤަތަކީ، ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރުމަކީ، ނުބައިކަން ބޮޑު ކުށެކެވެ. ހަމައެއާއެކު، އިޖްތިމާޢީ މުޖުތަމަޢުގެ އަޚްލާޤީ ކުރުމުގެ ގޮތުގައި ކުރާ ކުށަކަށް ވާއިރު ކުދިންކަމަށް ނުރުވެއެވެ. އެކަށައަޅާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާ އަމަލު ކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގައި ބަޔާން ކުރާ ޚާއްޞަ އުޞޫލުން، ނޫނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކުރާ ޢަމަލު އުޞޫލުން، އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތު ކުރެވޭނެ ޤަރީނާ ހުށަހަޅާ ނުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، އެއް އުޅުން ކުރިޔަކަށް ތުހުމަތު ކުރުވާކަމަށް ބަޔާން ކުރެވިދާނެ، ނޫނީ އެއް އުޅުން ކުރިޔަކަށް ވަރަށް ބޮޑަށް ހާނިކަން، އުޅުން ސާބިތު ކުރުމަށް ފުދޭ މިންވަރެއް ނުވެއެވެ. ހަމައެކަނި، ޖިންސީ އަނިޔާ ލިބުނު ކުއްޖާގެ ބަޔާ މައްސަލަ ބިނާކޮށް، އެއުޅުން ސާބިތުކުރާ ކުރީ ހާލަތުގައި، އެކުއްޖާ ކިޔައިދިނު ކިޔައިދިނުމުން ކުރިއަށް ނަގާފައިވާ ނުކުތާތަކުން ޝަރީޢަތަށް ޖެހެއެއް ނުކުތާތަކުން އެކުއްޖާ ކިޔައިދިނުން "އެކަމާ ހިތާމަ ވަޅުވި ކުރެވޭ" ކިޔައިދިނުމަށް ވާނުޖެހެއެވެ. މިމައްސަލައިގައި، (ކުޑަކުއްޖާ) ކިޔައިދީ ކިޔައިދިނުމާއި އަދި ލިބުނުކަމަށް އެހެންހެން ފެހިހާލަތުން، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ސާބިތު ޖަލަސާއް އަމަލުކޮށް ހުރިގޮތުން، (ކުޑަކުއްޖާ)އާމެދު އާންމުގެ އަމަލުކުރާ ހުސްހުސް ނުޖެހޭ ގޮތަކަށް އަމަލުކުރާ ބޭނުމުކަން އެނގެއެވެ. ނަމަވެސް، (ކުޑަކުއްޖާ) ބަލާއި، އަދި އޭގެ އިތުރުން ލިބުނުހާލު އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ފެހިހާލަތުން ބަލައިލާ، ސާބިތު ޖަލަސާއްގެ މައްސަލަ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާ ކުރާ މީހުންނާމެދު ޚާއްޞަ އުޞޫލުތަކާ އަމަލު

ކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުފުލާފައިވާ ދައުވާގައި ބަޔާންކުރާ ކުށް އޭނާ ކުރި ކަމާއިމެދު އެކަށީގެންވާ ޝައްކެއް އުފެދިއްޖެ.

ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތަކަށް އެހެން ހުކުމުން، ކ.މާފުށި ނަސްރީންގެ (ދ.ރިނބުދޫ، އިބްރާމުގެ) ޝާހިދު ޒަކަރިއްޔާ (ދ.ރ.އ.ކާޑު ނަންބަރު: (A211825)، ގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 (ކުޑަކުދިންނަށް ޖިންސީ ގޯނާކުރާ މީހުންނާމެދު ހިފާ ޚާއްޞަ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 3 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައުލަތުން ދައުވާކުރި ދައުވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބުނާ އެކަށީގެންވާ ޝައްކުކުރުމެއް ނެތް މިންވަރަކަށް ސާބިތުނުވާތީ މާފުށީ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ޤަޟިއްޔާއިން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ދެމެހެއްޓުމަށް ނިންމީމެވެ.

- ފަނޑިޔާރު އަލީ ސަމީރުގެ ރައުޔު

3.15 މިމައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޙްމާން އިބްރާހީމްގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

- ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންތައްތައް އެގޮތުގެމަތިން ހުކުމުން، މާފުށީ މަޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 74/H-12-C/2017 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ކ.މާފުށި/ ނަސްރީންގެ، ޝާހިދު ޒަކަރިއްޔާގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލެއް ގެނައުމަށް ވީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ހައިކޯޓުގެ ތިން ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣްލަބިއްޔަތުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމް ކޮށްފީމެވެ.